

SLOVENSKI NAROD.

Ishaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od štiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je na Kongresnem trgu št. 12.

Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Telefon št. 34.

Uprimo se germanizaciji!

Iz učiteljskih krogov, 9. decembra.

Večkrat smo že hoteli v strokovnih listih govoriti o bobotno se razvijajoči germanizaciji pri vsem, kar je v zvezi z našo ljudsko šolo, pa ne gre; urednik bi si nakopal gorje na glavo in list bi dobil kmalo sušico. Pri nas vlada namreč dvojna mera; „Schulzeitung“ sme gojiti najhujši narodni šovinizem, slovenskim šolskim listom je pa nevarno spustiti se na narodno-politično polje. Na dan pa stvari morajo, in če ne bo pomoči.

Kako uradujejo šolska oblastva po Slovenskem? Nemško! Kranjski c. kr. déž. šolski svet objavlja samo nemške razpise in ukaze, izdaja samo nemške dekrete, dasi ga ni zakona, ki bi primoral učitelja kranjskih eno- in dvorazrednic nemško znati, seveda se to pri nas razume samo ob sebi, kakor da bi človek brez nemščine sploh človek ne bi bil. C. kr. okr. šolski sveti po Kranjskem pošiljajo uredništvu slovenskega „Učiteljskega Tovarisa“ večkrat nemške razpise služb, kakor da je urednik hlapec, kateri naj to prestavlja. „Popotniku“ pa štajerski okr. šolski sveti sploh same nemške razpise pošiljajo, katere postrežljivi urednik prestavlja. Boljše bi mož storil, ko bi objavljaj kar nemške originale; morda bi s tem pripravil prizadete kroge do tega, da bi zahtevali uradnih slovenskih razpisov.

Dopisi c. kr. okr. šolskih svetov kranjskih — navadno koncept c. kr. okr. šolskih nadzornikov — šolskim voditeljstvom so v veliki večini nemški, na Štajerskem pa brez izjeme. Kakšni so potem dopisi voditeljev, ni treba naglašati. Kdo bi se pa upal vsemogočnemu glavarju in nadzorniku se zameriti? Na Štajerskem je glasoviti Ambrožič kar zastopal teorijo: Das Deutsche ist Amtssprache. Pa tudi na Kranjskem ni dosti boljše. Poznamo nadzornika, ki je Slovenec — nekdanj celo „z dušo in telom“ — a vsi njegovi dopisi — uradni — šolskim voditeljem so nemški, privatna njegova pisma istim osebam pa slovenska. Neki c. kr. šolski svet na Dolenjskem je dopisoval slovensko in baje tudi pri notranjih obravnavah se posluževal slovenščine, dokler je tam glavaril miren mož, ko je pa prišel na njegovo mesto iz Ljubljane nemški plemič, se

je kar naenkrat vse spremenilo. Čemu sede tam slovenski možje kot zastopniki avtonomnega dež. odbora ne vem; dobro bi pa bilo, ko bi ti možje vedeli, kako so ohladili nekoč nekega grofa glavarja avtonomni votantje okr. šolskega sveta nekje na Štajerskem; ko jih je prusaški grof le preveč preziral ter bil gluh za njihove terjatve, so mu povedali, da so poslani od knezoškofa oziroma od slovenskega okrajnega zastopa. Lekcija je pomagala. Morda bi tak nauk tudi drugod pojasnil glavarjem, da okr. šolski svet ne obstoji samo iz glavarja in nadzornikov. Seveda, zamere se pri nas vse boji.

Kakšne so okrajne učiteljske konference? Na Kranjskem so skoro brez izjeme — a izjeme so vender! — nadzorniki toliko zavedni, da vodijo konference čisto slovensko, a to še le od takrat, ko imajo famozne nemške šole po Kranjskem lastne, še bolj famozne nemške nadzornike. Na Štajerskem so pa za utrakvistične — slovenskih sploh ni! — in nemške šole isti nadzorniki, in že iz tega sledi, da se nadzornik poslužuje le nemščine pri konferencah. Jako redki so oni, ki store kako nevažno opombico v slovenščini. In poročevalci in debate? Navadno se namigne oziroma kar določi tak mož za poročevalca, o katerem se a priori ve, da bo iz gole servilnosti poročal v nemščini. Pri debati se takozvani „radikalci“ upajo slovensko govoriti, a reveži to bridko čutijo. O deželni konferencah moramo isto povedati. L. 1891. se je v Ljubljani zaradi par Nemcev — mej temi je bil nepozabni Linhart — na predsedniškem stolu govorilo vseskozi utrakvistično, v Gradcu pa človek nikdar ne sliši slovenske besede. Slovenski učitelji tam sploh nimajo ničesar govoriti. Letos n. pr. se je namignilo udom okrajnih konferenc, izdelati referat: Wie sind die Sprachübungen einzurichten, damit sie nicht sosehr dem grammatischen Unterrichte als vielmehr der Pflege der Muttersprache dienen? samo v nemščini, ker se baje najboljši izdelek pošlje deželni konferenci v Gradec 1898. Toraj slovenski učitelj naj izdela tak referat v nemščini! Tega menda vender ne tré oni veliteljni krogi, da bi se jezikovno-pedagoška prашanja mogla šablono reševati za razne jezike po istem jeziku.

Čas je že, da se za slovenske učitelje na Šta-

jerskem ustanovi posebna deželna konferenca. Češka, Morava in Tirolska imajo že davno posebne konference za učitelje čeških, laških in nemških šol. Kdaj bo na Štajerskem tako?

Ni dolgo tega, da je okr. šolski svet v Celji zavrnil slovensko prošnjo za pripustitev k izpitu učne vzposobljenosti, ter ukazal dotičniku, naj piše nemški. In take stvari se pri nas trpe. Nikdo se ne zmisli, da se s tem vzgaja nezavedno ljudstvo, kateremu je nemščina vse. Naši narodovi voditelji in politiki bi morali bolj na prste gledati šolskim oblastvom. Tudi bi ne škodilo, ko bi tu in tam veljaven mož, bodisi poslanec ali ne, opozoril načelnike krajnih šolskih svetov, naj se ne sramujejo slovenščine. Mnogo teh mož — in tudi županov — po Kranjskem in Štajerskem iz gole servilnosti dopisuje glavarju v nemščini. Slepo ljudstvo!

In še nekaj. Izkusnje so nas pripravile do prepričanja, da ni prav, če se našim, seveda le nekaterim, c. kr. okrajnim šolskim nadzornikom puste proste roke. V mislih imamo one nemčurske nadzornike, ki po Koroškem in Štajerskem širijo po svoji volji germanizacijo. V tem oziru se dogajajo naravnost — sleparije. Štajerski deželni šolski svet je enkrat 4. julija izdal ukaz, da je na neki šoli nemščina neoblatna. Ukaz bi bil moral stopiti v veljavo istega leta jeseni (16. oktobra, začetek šolskega leta), ali zvit nadzornik in glavar sta ta ukaz do 20. oktobra zadrževala, potem pa pisala, da ta ukaz stopi v veljavo „naturgemäss“ o začetku prihoda jega šolskega leta, ker se mej letom to ne more spremeniti. Poleg tega je nadzornik še strogo prepovedal učiteljem, opozoriti stariše na to, da je nemščina neobvezen predmet. V takih slučajih bi morali veljavni možje se brigati za mahinacije teh „poštenih“ nemških funkcionarjev. Jasen signum temporis je tudi dejstvo, da na mnogih ljudskih šolah na Štajerskem (o Koroškem tega niti naglašati ni treba) slovensko deco uče peti nemške pesmi v sled pritiska nadzornikov. To je tako germanizatorski pojav, kakor je bila isto nemška pridiga pri službi božji gojencev ljubljanskega moškega učiteljskega do leta 1890. Tu služi duha oblažujoča pesen, tam nauk o Bogu — v pospeševanje germanizacije Slovencev. Časi Vikingov!

LISTEK.

Gledališko pismo z Dunaja.

Pred vsem bodi mi dovoljenih nekoliko splošnih opask o namenu teh mojih poročil. Čul sem razne glasove, prisilne in grejalne. Pameten človek ne zameta sveta, tudi ako ni prosil zanj, ravna se pa po njem le, ako uvidi, da mu kaže pravo. Ugovarjalo se je, da Slovence ni na tem, kaj se na Dunaju uprizarja. To se mi zdi krivo. Marsikomu je to sicer res deveta briga, ali vsaj inteligencijo menda zanima duševno življenje drugod. Zato n. pr. tudi večji dunajski listi prinašajo poročila o gledaliških pojavih na drugih avstrijskih in neavstrijskih odrih redna obširna poročila. Ako torej ne ugaja jednemu, naj tega nikar ne zameta, ker ne ve, ali ugaja drugemu. — Reklo se je tudi, da se to itak poenome lahko iz nemških listov. Pri tem pa se je pozabilo, da ogromni večini naročnikov, zlasti na deželi, ne pride noben nemški list pred oči. In poleg tega so tam poročila večinoma tako pristanska, torej tudi mej seboj nasprotna, da bi moral čitati vse, in si še ne bi dostikrat mogel stvariti prave sodbe.

Logično bi morali ti ljudje tudi zahtevati, naj n. pr. „Narod“ ne prinaša političnih pregledov o gibanju v drugih državah, nego naj se bavi le s lokalno, s kranjsko politiko! Vsak pameten človek pa mora obžalovati, da se „Narod“ vspricho pičlega prostora ne more pečati mnogo obširnejše s politiko drugih slovanskih in evropskih narodov sploh; obžalovati je zlasti to, da se v „listku“ ne morejo feljtonistično obravnavati vse kulturne stroke vseh evropskih narodov, da se ne morejo prinešati vsaj kratka sporočila o literarnih, slikarskih, kiparskih, dramatičnih, opernih, pa tudi o tehničnih, geo- in bioloških najznamenitejših novostih na svetovnem poprišču. Obžalovati je, da je prostor „Sl. Naroda“ toli pičel in nujno je želeli, da se kmalu poveča! Vsestransko založen dnevnik bi bil za naš narod eminentno prekoristna pridobitev.

Da bi torej moja poročila budila zanimanje vsaj za dunajsko gledališko življenje, da bi seznanjala Slovence z najznamenitejšimi pojavi v naši stolici, — v ta namen mi je izrazil gosp. urednik „Slov. Naroda“ željo, da dobi vsaki mesec gledališko pismo z Dunaja. Rad sem se udal, saj sem želel, da vsaj nekoliko s tem pripomore, da se zaneti mej Slovenci intenzivnejša ljubezen do gle-

dališča. Vsak narod si šteje dobro gledališče v veliko čast, ter zanj žrtvuje, kolikor more, le pri nas vlada še vedno nečuvstvo velika apatija ali celo antipatija, — in ni dolgo temu, kar sta gledališče in zajec bila najuspešnejše politično agitacijsko sredstvo. Najboljši dokaz za naše žalostne in malenkostne razmere.

Kljub temu bi morda, čuvši nasprotujoče glase, obmolnil, ker se nobenemu ne urivam, da me ni podkrepilo v mojem namenu priznanje od strani, ki me navdaja s veseljem. Sešel sem se z možem, kateremu morajo biti Slovenci zahvalni, ker je s svojim muzikalnim delom prenesel njih ime preko mej ožje domovine. Govorila sva tudi o naših gledaliških razmerah, in tedaj mi je rekel: „V „Slov. Narodu“ prijavlja nekdo gledališka pisma z Dunaja, ki me jako zanimajo.“ V nadaljnjem pogovoru sem se izdal kot avtorja ter omenil, da ne vem, ali ne opustim njih nadaljevanja.

„Le tega nikar,“ mi je ugovarjal, „naj se tudi kdo protivi! Pri nas vlada neverojetna brezbržnost za te zadeve, in ako ljudje vedno in vedno kaj čitajo, se morda vender le vzdramijo. In potem ste dosegli lep uspeh. Marsikdo zdaj že rad čuje, kako se gledališko življenje razvija v duševnem središču

Našim odvetnikom!

Novi civilno-postopni zakoni so pred durmi. V našem pravnem prometu p ovzročili bodo pravcato prekucijo. V stvarnem pogledu se tičejo ti zakoni nas Slovencev in Slovanov v obče prav toliko, kolikor drugih avstrijskih narodov, ali nam ni sojeno, ogledati si zakone zgolj od njih mirne, stvarne strani, ampak čuvati moramo vedno pazno, da nam v pogledu narodnosti niso v kvar, da ne izpodrivajo našega jezika iz uradov.

Ako si nove zakone ogledamo na to stran, vidimo, da nobeden njih glede vporabe jezika pri sodiščih nima določbe. Vladni načrt o civilnem postopniku je v §. 195 pač imel določbe glede uporabe tolmačev, in to neugodne za nemške narode. V permanentni komisiji poslanske zbornice, postavljeni v posvetovanje vladnega načrta, pa so se slovanski člani komisije — v imenu Slovencev tedanji poslanec g. Anton Globočnik pl. Sorodolski — tem določbam odločno vprli in posledica je bila, da v zakonu niso zagledale belega dne. Zakoni toraj glede vporabe jezika nimajo določb, pač pa jih ima ministerska naredba z dne 5. maja leta 1897. št. 112. o. d. z., s katero se je izdal o pravilnik za sodišča prve in druge stopinje.

Te določbe pa so nam ugodne. Nikjer se sicer ne predpisuje, v katerem jeziku se imajo vršiti razprave in tudi določbe o tolmačih (§ 123) nam nikakor niso kvarne. Ostanjejo torej v veljavi sedanje jezikovne naredbe, katere bodo morala sodišča analogno uporabljati; analogno, ker za izdaje obstoječih jezikovnih naredb še nismo imeli pravega ustnega postopka. Razpravljati in izrekat sodbe na prvi in na drugi stopinji morilo se bode torej v jeziku tožbe, odnosno uloge. Važnega pomena je določba § 215. opravnika, ki predpisuje, da mora čistopise odločb druge stopinje že druga (prizivna) stopinja v toliko izvodih doposlati prvi stopinji, da jih dobijo v roke stranke in ostane še jeden čistopis v sodnih aktih prve stopinje. Prizivna stopinja bode toraj morala na slovenske tožbe in uloge izdajati svoje odločbe v slovenskem jeziku in nehal se bode sedanji abus, da prva stopinja prelaga na slovenski jezik nemške odločbe nadsedišč.

Važna je tudi določba § 182 opr., da mora referent svoj predlog in referat, o katerem se posvetuje senat, izdelati, in določba §. 196. odst. 3, da mora predsednik senata potem koncept tudi v jezikovnem pogledu pregledati in če treba popraviti. Ker nemški jezik kot notranje-uradni jezik ni predpisan, smemo na podlagi teh določb zahtevati, da se o slovenskih ulogah, odnosno o razpravah, ki so se vršile v slovenskem jeziku, vrši tudi posvetovanje v slovenskem jeziku.

Iz teh podatkov je razvideti, da slovenski jezik more in sme prodreti in kroge, kateri so mu bili dosedaj nepristopni, in stvar slovenskih odvetnikov je, da mu te kroge odpro. Če bodo dosledno napravljali vse tožbe, vse spise, vzklice in pritožbe v slovenskem jeziku in na podlagi njih tudi razpravljali v slovenskem jeziku, potem bodo čuli razsodbe in dobivali odločbe v prav tem jeziku, bodisi pred okrajnimi sodišči, bodisi pred sodnimi dvori

ali pred višjimi deželnimi sodišči. Naj nobenega slovenskega odvetnika ne zapeljejo oziri na kolegialiteto, ali, kakor se to, žal, čestokrat godi, na nemško ali laško sodno osobje, da bi se v pisavi ali odgovoru pred sodiščem poslužil nemškega ali laškega jezika. Če v pravadah kot zastopnik tožitelja to stori, tedaj se bode dejalo, da je kompromitoval drugi jezik in dobil bode sodbo nemško, odnosno italijansko. Če kje, tako je tukaj umesten stari rek: *vigilantibus jura!* Odvetnik.

25letnica „Glasbene Matic“.

(Konec.)

Teli odličnih in tako mnogoštevilnih gostov ni že dolgo sprejela občirna telovadna dvorana „Sokolova“ v „Narodnem domu“ kakor v sredo popoldne, ko se je vršil v njej slavnostni koncert „Glasbene Matic“. Od blizu in daleč so prišli Slovenci in so prihiteli Slovence, da čujejo zpet jednkrat prekrasno petje slavnih zborov naše glasbene akademije. Mladenci in starci, zorne deve in častiljive matrone, lajki, vojaki, duhovniki, odličnjaki, priprosti narod, vsi sloji so bili zbrani ta dan. Izmed odlične gospode pa naj omenimo vsaj sledeče: gg. dvorni svetnik Schemerl z gospo soprogo kakor zastopnik odsotnega dež. predsednika, vladni svetnik Merk, dež. glavar O. Detela, drž. poslanec dr. Ferjančič, dež. odbojniki Murnik, Povše in dr. Schaffer, župan Hribar, fin. rav. Plachky, dež. šolski nadzornik Jos. Šuman, okrajni glavar marki Gozani, viš. sodni svetnik Levičnik z mnogimi sod. svetniki, predretnik notarske kamore Iv. Gogola, ravnatelj srednjih šol: Sanečovič, Hubad in Junovič, komponisti: profesor A. Foerster, V. Parma, p. H. Sattner, p. Angelik Hribar, prof. Fr. Grbič, dalje polkovnik Nitsche in Cavalier, majorji: Lukanc pl. Savenburški, Kukič in Lavrič ter mnogi gg. častniki 17., 27. in domobranskega polka.

Koncert, kateri se je vršil pod znano spretnim vodstvom izvrstnega dirigenta g. Josipa Čerina, je imel namen, podati nekako zgodovinsko sliko razvoja slovenske glasbe ter biti dokaz o napredovanju „Glasbene Matic“. K to svrhu je bil sestavljen vzpored koncerta prav primerno; — od ouverture prve slovenske spevoigre („Jamska Ivanka“) do intermezze poslednje slovenske opere („Ksenija“), od priproste slovenske narodne pesmi pa do zadnjega težkega Foersterjevega zbora „Domu“, od Maškovih samospevov pa do Hajdnovega oratorija... vse kar se je kdaj pelo od l. 1872.—1897., vse je bilo zastopano v okusno sestavljenem programu, in takoj tu bode konstatovano: koncert se je izvršil sijajno ter je podal nov dokaz, da se je vzdržala „Glasbena Matica“ na višini svoje klasične populosti, ter da je g. Čerin istinito vreden naslednik mojstra M. Hubada. Zbori in orkester kakor tudi pevovodja so izpolnili svojo dolžnost v polni meri.

Po efektini ouverturi Miroslava Vilharja spevoigre „Jamska Ivanka“, je govoril z mnogim čutom g. E. Gangl svoj pesniški prolog, v katerem se je spominjal ustanovitelja „Glasbene Matic“, V. Valente, sijajnih dnij na Dunaju ter vseh mojstrov glasbenikov, katerih imena se svetijo v reper

toiru društva. Za tem se je pela Foersterjeva nova, muzikalno tehnično dovršena, izredno težka skladba „Domu“, moški zbor z bariton-solem in četvero-spevom. Zbor je pel skladbo prav zaokrožno, tako da je le obžalovati, da so se morale izvršiti v kvartetu že v poslednjem hipu osobne spremembe. Foersterjeva „Domu“ ima trajno vrednost v muzikalni domači literaturi. — Operni pevec, bariton g. Jos. Noll je zapel z znano preciznostjo, s pristnim čustvom in s dramatično deklamacijo dvoje K. Maškovih samospevov („Nezakonska mati“ in „Kam?“) ter Fr. Ser. Vilharjevega („Mornarja“) — spremljal ga je na klavirju g. Jos. Čerin — G. Noll je žel najtoplejše priznanje ter je moral pridejati še Nadvélovo („Kranjsko deželo“). Mašani zbori „Oblakom“ (A. Nadvé), „Lži polje ravno“ (dr. B. Ipavec) in „Studenču“ (H. Sattner) so dosegli, kakor vedno, najpopolnejši uspeh. In temu se ni čuditi. Saj obstoji zbor iz 170 gospodov, gospej in gospodičin, o katerih z veseljem konstatujemo, da so se ohranili na isti umetniški višini, na kateri so bili za časa dunajskih koncertov. Kot šesto točko smo čuli veleprikljubljani Parmin intermezzo iz opere „Ksenija“, ki se je moral vsled burnega ploskanja celo ponoviti. Vojaški orkester, pomnožen s 16 civilnimi sviralci, se je ta dan zopet izkazal ter žel vseskozi največje priznanje. Občinstvo je poklicalo g. komponista Parmo na oder, kjer se je g. g. zahvalil za izraze pohvale. — Jako zanimivo in karakteristično skladbo smo spozaali v Smetanini duhoviti simfoniški sliki za orkester „Iz čeških logov in gajev“, katero je orkester naravnost mostersko igral. Predzadnja točka je bila trojica narodnih pesmij: mašani zbor „Luna sije“ (F. Šišman-Hubad), moški zbor „Bom šel na planince“ (Jos. Čerin) in mašani zbor „Lub'ca povej, povej!“ (Hubad). Znova s umetnost zborov „Glasbene Matic“, kadar pojeta narodne pesmi; zato nam ni treba novič omenjati, da je bilo občinstvo valed prekrasnega petja omenjenih treh popevk uprav zamaknjeno. — Končna točka pa sta bila impozantna zbora velikega Hajdnovega oratorija „Stvarjenje“: „Zapoje, strune!“ in „Nebesje oznanja“. Tu sta pokazala ženski in moški zbor svojo umetnost, tu je dokazal g. pevovodja Čerin svojo veliko sposobnost, orkester pa svojo vsestransko porabnost. Prav od srca čestitamo društvu na toli velikanskem uspehu; vendar si ne moremo kaj, da ne izrečemo obžalovanja, da se je pri tej izredni priliki sprejela v sicer čisto slovenski pevski in orkestralni vzpored nemška točka, ko je za tak naroden jubilej vendar dovelj slovenskih (tudi slovenskih n. pr. Gallus) skladbenikov s prav tako umetniško dovršenimi oratoriji...

Po tako izborni završenem koncertu se je vršil v dvorani končno še zabaven večer, pri katerem je zapel neutrudljivi moški zbor še nekaj pesmij in je prav marljivo sviral oddelek vojaške godbe. Izpregovorilo se je tudi nekaj umestnih nasdravio, katerim je mnogobrojno zbrano občinstvo z navdušenjem pritrjevalo. Tako je nazdravil sodni svetnik g. Iv. Vencajs obema zboroma in vrlenu pevovodji g. Čerinu, g. svetnik Svetek prezasluzni voditeljci ženskega zbora, g. Ter. dr. Jenkovi, postajenačelnik g. Iv. Resmanom V. Valente,

 Dalje v prilogi

ce Avstrije, na Dunaju. Brez koristi torej gotovo ne bodo.“ — To mi je bilo odločilno za nada ljevanje.

Da sem doslej pogodil namen g. urednika, upam iz tega, ker je priobčeval moja poročila. Mislim, da mu ustrezem še bolj in ugodim še bolj naznačenemu namenu, ako poleg sumaričnega pregleda za nas važnejših pojavov nekoliko obširneje spregovorim o nekaterih uprizoritvah ali igrab, v kolikor nam prilika nanese, da torej ne storim le dolžnost poročevalca, temveč ji priklopim še nalogo kritike.

* * *

O najznamenitejšem slovanskem pojavu, o operi „Evgeniju Oneginu“ sem že na kratko sporečil takoj po premijeri. Ruski operi se ni daleko toliko ugovarjalo, nego češki; uzrok temu je pač v sedanjem političnem položaju. A strokovni kritiki, ne obkurni pisaci, niso niti jedni niti drugi ugovarjali, pozdravljali so obs z jednakim navdušenjem in pisali o obeh jednako laskavo. Nemcem, ki so na opernem polju podali toliko genijev — omenim naj le največje: Mozart, Weber, Wagner — se pač ni treba bati slovanskih umetnikov, in res

je n. pr. Smetana povsod sijajno prodrli. — Nasproti pa moramo tudi konstatovati, da Slovani s izredno ljubeznijo gojé namške mojstre. V peterburškem dvornem gledališču se uprizarjajo z vso skrbljivostjo Wagnerjeve opere in v Pragi se one najraje pojo v češkem narodnem gledališču. In vendar ni bil noben glasbenik tako promoncirano nacionalen, kakor je Wagner, ki je n. pr. v „mojstvih pevcih Norimberških“ podal pravi slavospev Nemštva. — V umetnosti torej se doslej, hvala Bogu, še ne pozna narodnostnega sovraštva, in dal Bog, da tako ostane i v bodoče. — „Onegin“ torej je stekel veliko priznanja. Kljub glasbeni veljavi pa se mi zdi, da mu ne dostaje prave dramatične sile. Dasi se izborni predstavljaja, vendar dvomim, da si pridobi ono priljubljenost, katero so imela marsikaka starejša dela, ki mu sicer niso nikakor sovratna, ki so pa vsejedno še danes velik magnet za širše občinstvo.

Ker že govorim o operi, vprašam naj, ali bi ne bilo možno, da se dožene mesebojno gostovanje ljubljanske in zagrebške opere? — Ljubljanci naj bi Zagrebčane seznanili z našimi izvirnimi deli; „Ksenija“ se je že udomatila v Hrvatih, a „Urha“

in „Gorenjskega slavčka“ še ne poznajo. Zagrebčani pa, ki so v operi tako izvanredno napredovali, bi morda Ljubljance seznanili s hrvatskim „Zrinskim“, z ruskim „Oneginom“, z nemškim Wagnerjem „Tannhäuserjem“ ali s „Lohengrinom“. Mislim, da je ideja pač vredna, da se o nji razmišlja, in za njeno uresničenje nekoliko stori.

* * *

Spomladi se je tu na nemškem ljudskem gledališču uprizorila „tatinska komedija“ (tako je nazval avtor svoje delo) „Bobrov kožuh“ od G. Hauptmanna. Igra je bila zelo zanimiva. V izborni karakteristiki nam je podala tatinsko družino, nam orisala lokavega in zlobnega gosdarja in nadutega, domišljavega, a skrajno nezmožnega sodnika. Ta sodnik v svoji popolni nemožnosti za odgovorno službo, v svoji vohunski servilnosti do vladarja, v svoji nesramnosti do drugih, vlasti nižjih — kakor je tudi bil risan izborni, — zdel se mi je vendar karikatura. Morda boče pesnik doseči isto, kar je namerjal Gogol s svojim „Revizorjem“. — Drama sama se ni ozirala na doslej veljavna pravila. Bilo je prav za prav le četvero nauizanih scen, katere

g. Sr. Noll in prof. Štritof na delu in močnega zborna g. arstika Iz. Vancija, dr. Jos. Kušar stremu „Sokolu“, predsedniku „Glasbene Matice“, g. Ravšneru i. dr. G. tajnik Belč pa je predelal dole slednje čistitke od „filharmoničnega društva“, od hranilnišnega vodje dra. Suppana, od „Slov. Matice“, od čitalnice v Kranju in v Celji, od celjskega pevskega društva, od društva „Sloga“ v Sisku, od g. prof. Štritofa, od „Triglava“ v Galci in od „Slovenije“ na Dunaji, od „Slovenskega pevskega društva na Dunaji“ in od njega pevcev, od F. S. Vilharja, in naslednji telegrafni pozdrav Mateja Hubada: „Obžalujem, da ne morem slavnosti osebno prisostvovati, a z duhom sem z Vami! Bog živi slovensko glasbeno umetnost, njeno zaščito! „Glasbena Matica“ in v nji delujoče zasluzne moči! Bog živi slovenske skladatelje in blagoslovi Matično delo tudi v prihodnosti s plemenitostjo umetnosti, s vztrajnostjo delujočih, s požrtvovalnostjo podpornikov in vseh Slovencev. Slavnemu pevskega zboru pa kličem: Žve! Vtrajno in plemenito na preji! Matej Hubad.“

Končno je došel društvu z Dunaja še ta pozdrav: Slavnemu društvu kličejo ob njegovi petindvajsetletnici prsno in navdušeno: Žve! Matica, procvetela in se širila v slavo slovenske domovine in umetnosti! — Slovenke in Slovenci zbrani pri drugem večeru „slovenskega kluba“.

B. zopavka, zlasti pa pozdrav g. Hubada, je sprejelo občinstvo z navdušenjem.

S tem se je završil znameniti praznik slovenske pesmi, 25letnica „Glasbene Matice“, kateri želimo, da postane kmalu prvi slovenski konservatorij, da bo mogla praznovati svojo 50letnico še z večjim ponosom, kakor smo praznovali njeno 25letnico!

V Ljubljani, 11. decembra.

Avstrijske delegacije. V delegacijah sta bili v poslednji seji sprejeti zadnji dve točki proračuna, namreč proračun vojne mornarice, katerega je zastopal mesto pokojnega admirala komandanta viceadmiral baron Spaun, ter zaključni račun za l. 1897. Viceadmiral baron Spaun je na govor Mladčuha Kaftana konstatiral, da so razmere pri avstrijski mornarici dokaj slabe, da je sedem oklopnih povsem zastaralih, druga pa da tudi niso moderne. Oklopnice so iz železa, ne pa iz jekla imajo stare topove, stare stroje, vseh česar se počasi kucijo, a porabijo ogromno premoga. Vse to tega treba vojno ladje je prenoviti. O načnu kako se naj to zgodi, se že izgovarjajo načrti, kateri se preučavajo. Sedaj se stavi troje ladij: velika križarica in dve mal. Treba bo skoraj nabaviti še veliko oklopnico, ki bo zastopala Avstro-Ogersko v inozemstvu. Glede šolstva v Palju je dejal Spaun, da je stavljeno v proračun skoraj 40.000 gld. v to svrbo; seveda podpira mornarica le šole z nemškimi učnim jezikom! Glede slovenskega jezika je povedal Spaun, da so ustanovljeni slovanski kurzi za častnike, da se morejo razumeti z moštvo, ki je po veliki večini čisto hrvatsko. Da bi mornarica politično uplivala, je viceadmiral jzanikal, kakor tudi, da so se iz narodnih ozirov

e vezala ista stvar, a ni bilo zadostnega zapletka ter nikake rešitve.

Na to delo so v obče spominjali v kritikah, ko se je pred kratkim tam uprizorila drama „Županova volitev“, delo vodje dvornega gledališča, dr. Burckhardta. In v istini je prav mnogo podobnosti. Tudi tu se nam riše sodnijski adjunkt v vseh slabih lastnostih. Domsiljiv sicer ni tako, kakor njegov pruski kolega, zato pa isto tako malomaren, lehkomišeln in še mnogo bolj tiraničen in samovoljen v svojem uradnem poslu; poleg tega pa velik don Juan. Pisatelj pa nam v svojem delu ne riše samo nevrednega uradnika, ampak ožigosa v obče vse prvake malega trga ter poda tudi sliko velike neznačajnosti in nemožnosti kmetkega prebivalstva. — Tudi v tej igri se pisatelj ni strogo ravnal po dramatičnih zakonih, tudi tu so bolj nanižane, nego legično jedna iz druge izvirajoče scene; a nji je mnogo širši okvir nego Hauptmannovi igri in tudi izvršete ji je bolj zaokrožen. — Igra je zelo živahna in v nekaterih komičnih prizorih izborna pogodena, pred vsem pa je tudi v karakteristiki mojstrska.

Ti dve moderni igri se mi zdita zelo važni. Obe sta tendenciozni. In uprav to, da obe polemizirata

odpuščali slovanski delavci. Glede preskrbovanja delavcev je omenil govornik, da se je že marsikaj storilo, ter da so se postavile posebne delavske hiše. Posl. Kienmann je obžaloval, da se pošilja toliko generalov v pokoj, da bi se lahko služili. Vpokojenja se izvrše radi malenkostnih pregreškov ali pa iz osebnih vzrokov. Tudi je izrazil nevoljo, da se o Bosni ne poda delegacijam nikak zaključni račun, nego le proračun. Končno je napadal postopanje Bošnjakov v Gradcu. Drž. finančni minister pl. Kallay je odgovoril, da pri sedanjem drž. razmerju Bosna delegacije sploh nima pravega sklepati kaj o budžetu in zaključnem računu. Budjet se delegacijam izroči le v orientiranju. dočim se zaključni račun predloži v potrjeno obliki vladarja ter cesarju v sankcioniranje. Glede bosenskih vojakov je dejal Kallay, da imajo na podlagi specialnega zakona iz l. 1890. pravico biti dislocirani po vseh avstrijskih deželah, ter da se prav tako zaposlijo in zvesti kakor drugi. Nato je bila debata zaključena. Rešilo se je še nekaj peticij vojni minister je odgovoril še na nekatere interpelacije in seja je bila končana. — Delegacije imajo dogostiti samo še svoj finančni račun. Predno pa se na Ogerskem specialni zakon ne sprejme, delegacije bržčas sploh seje ne bodo imele. Morda se do Božiča ne sestanejo več.

Dr. Fran Ladislav Rieger, veliki češki rođjak in zaslužni vođa staročeske stranke, praznoval je te dni svojo 80letnico; k čestitkam češkega naroda se pridružujemo tudi Slovenci.

Češki Nemci zahtevajo sedaj vlad narodnih razmer na Češkem in vseh zdajh dogodkov v Pragi, da se Češka razdeli na dva dela, v nemški in češki del; izvrši se naj delitev na vseh poljih odstavljajo naj se vsi najvišji uradi in vse nemške šole in naprave iz Prage ter naj se deloči nemško mesto na Češkem za glavno mesto odedenih Nemcev. To zahtevo ponavljajo sedaj že rasca nemška društva ter razni občinski sveti mest z nemško večino prebivalstva.

Banffyjeva predloga v ogerski zbornici. Proti vsakemu priporočanju na ploščo zahtevo je Kossuthova neodvisna stranka opustila borbo v formalni debati proti vladi specialni zakonski predlogi, in debata se je zaključila. Izid je torej nedvomen: velika večina v zbornici se izreče za to, da se izroči predloga finančnemu odseku. S tem je prva stopa v boju za ta zakonski načrt končan. Kaj je neguljo nakrat Kossuthova stranka, da je opustila obstrukcijo ni znano. Morda so imela tolik uspeh obravnavanja z Banffyjem. — Tudi Apponyjeva narodna stranka je po triurni seji sklenila da glasuje za predlogo vlade, ako se izvrše malenkostne izpremembe.

Ministerstvo za javne zdravstvene zadeve se ustanovi v „barbarski“ Rusiji, ki prekositi tem vse druge evropske, pa tudi prekomorske države, da, celo „prvi kulturni narod na svetu“ — Nemci! In vendar so Rusi le Slovani!

Španija grozi — Ameriki! Kdo se ne smeje? Tista Španija, ki ne more ukrotiti niti ustašev na Kubi in na Filipinih, ter je doma vsak hip v nevarnosti, da se začne revolucija, ta jetična pirava Španija ima še toliko smešne drznosti, da grozi Združenim državam, ako bi se usodile po

rujeta proti izrodu našega socialnega življenja, da obe persflujeta naš birokratizem, uprav to, da sta obe v etičnem oziru bojavnici proti marsikaki socialni gnjilobi, katere se sicer ne umamo dotakniti, jima podaja še poseben pomen. Da v tej tendenciji sem ter tja pretiravata ali celo persflujeta, kdo bi se temu čudil? Zato bi opozoril rojake na ta dva proizvoda.

Od Burckhardta je skoro potem uspela na Reimundovem gledališču igra „Katrica“, o kateri obširneje sporočim prihodnjič.

Druga novosti nimajo pravega pomena. Večnoma — žalosten pojav — uspevajo samo vseh svoje spekulacije na mesenost in poltencat. N kakor nisem prestreg in umetnosti dopuščam rad največjo svobodo, a umetnost mi je vendar prva. Ako pa se uprizarjejo povsem neumetniške, ničeve stvari, in uspevajo samo in jedino vseh prav debele opolzlости, potem prav v tem vidim propad prave umetnosti in vlado propalosti. Da je Josipovski in Karlovo gledališče dalo takim izroduk zavetje, smo že vajeni, da pa zagazijo taka žužmarstva včasih celo v druge, doslej še prave Talijane hrame, morem le obžalovati. Štefan.

sredovati na Kubi, z vojno! Ministerski predsednik Sagasta je naznačil v ministerskem svetu, da bo zaslala Španija svojo pravo in čast braniti napram vsakomur, listi „Imparcial“, „Globe“ in dr. pa že pozivljajo vlado, naj se začne pripravljati na boj.

Dopisi.

Iz Novega mesta, 8. decembra. (Tržaški „Edinosti“) Gospod urednik! Nekoliko pozno, toda venderle ne prepozno (Vaš dopisnik je imel nujna opravila) hočemo še enkrat in sicer zadnjič nekaj vrstic „Edinosti“ posvetiti. To pa le zato, ker ne pozna, ali pa noče poznati izvanrednih naših (k anjskih) razmer. Mimogrede bodi omenjeno, da nam je prijatelj, mudeč se po opravkih tukaj, zatrejal, da so Tržačani zelo trmasti. Ta gospod, — vrl in zaslužen narodnjak — pravil nam je namreč, da se je z neko posebno radostjo odpravil na shod zaupnih mož narodne stranke dne 29. novembra 1894. l., da pa se je po burni debati, kojo so ravno Tržačani prouzročili, vrnil na svoj dom dokaj razočaran, kajti uvidel je, da imajo ti gospodje sicer prelepe idejale, zraven pa tudi jako trde „kraške buče“ (ipsissima verba!) Nočemo sicer tako ostro soditi, kakor naš prijatelj, nekoliko pa kaže res, da so gospodje okoli „Edinosti“ zelo trmasti. Polemika naša tiče se znanega izreka dr. Tavčarja o kranjski duhovščini. Dejali smo, da je imel ta gospod le to duhovščino v mislih. Da je to istina, kaže nam ponatis njegovega govora v „Slov. Narodu“ (družega vira nimamo), kjer stoji doslovno: „Katoliško narodna stranka bori se v prvi vrsti za to, da bi dobila duhovščino prevlado v celi deželi“. In ravno tega noče „Edinost“ priznati. — Blagevolje pritrđimo „Edinosti“, da je „nekadaj“ pač večkrat tudi klerikalno stranko okrcala. (Ona jo imenuje „konservativno“, kar pa dejanski ni, prej je to narodna stranka, klerikalna je pa „novokatoliška Mahnič-Missijeva internacionalna“.) Skoro dve leti pa jo pusti lepo pri miru in „kritike“ veljajo jedino njej na srca toli priraščeni na rodni stranki. Hvala topla „Edinosti“ za „kompliment“, s kojim nas je počastil! Kako je to, da „Edinosti“ ravno „slučaj učitelja Perkota“ ni znan? Saj sicer prav pridno po „Narodu“ brska. Da ni pridna, ne bi bila našla iste nedolžne, dobrohotne, njej namenjene vrstice. Dolgi „Narodov“ dopis iz Žirov, v kojem g. Perko (s polnim imenom podpisani) „slučaj učitelja Perkota“ jako drastično popisuje, je pa spregledala. To dá nam misliti, da morda le preveč koketujete s klerikalnim „Slovencem“ in hiperklerikalnim „Dihurjem“. Ožigosajte torej ta „prestopok proti načelu svobode v političnem mišljenju“ (Vaše besede), če ne, boste že oprostili, ako bodemo zanaprej preponižnega mnenja, da delate s klerikalnima listoma pod jednim in to pod prav „širokim“ klobukom. Kar se slednjič tiče našega „dihurjevanja“, je gola istina, da se je „nebidigatreba“ lista (imamo prav dovelj dve stranki na Kranjskem, za tretjo ni prostora) ime „Dihur“ prijel. Povsod na Kranjskem čuieslvo „Dihurju“. Ko smo dobili svoj čas za slogo delujoč „Slov. List“ v roke, veselili smo se prav odkritosrečno prelepega njegovega programa. Tudi naročevali smo se nanj. (Sedaj sta še zadnja dva gospoda odpadla) Pa že pri tretjem listu bili smo prevarani. Tu je o vsem govor, samo o slogi ne. S podlimi napadi se ne dela za slogo. Tako nedostojno pa, kakor pri državnozbornih volitvah propati pošteni z revolverjem sedaj o naših zaslužnih možeh piše, kaj tacega je zmožen le pravi pravcati „Dihur“. Svetovali bi tedaj gospodom okoli „Edinosti“, da pridite za kake tri mesece naše „izvanredne“ razmere proučevati in uverjeni smo, da se boste spokorjeni iz Kranjske vrnili ter z nami pobijali „kriva in pogubna načela“ naših Mahnič-Missijancev in njih pritlikline.

Iz Grada, 6. decembra. Nikdar se ne more zadosti povdarjati, da je „nemški“ Gradec za Trstom največje slovensko mesto. Tu je toliko slovenskih delavcev, da se ceni njih število na dobrih 20.000. V mestu se pa slovenski niti ziniti ne sme. Razni fakini z modrimi in drugačnimi čepicami napadejo vsakega, kdor bi govoril slovenski, seveda le, če jih je 30 na tri. Toda, da še politična oblast to podpira, da tudi vlada trdi, da je kje v Avstriji provokacija govorica slovenska, to je najnovejše. Toda resnično je. Akademična podružnica sv. Cirila in Metoda hotela je prirediti v proslavo svoje desetletnice dne 4. grudnia zabaven večer; vse je bilo pripravljeno, večer pravilno javljen, kar dobi prvomestnik podružnice, g. iur. St. Krmavnar, poziv na policijsko direkcijo, kjer začneta policijski in vladni svetnik grozovito siliti, naj odloži prostovoljno večer na drug čas. To pa je bilo nemogoče; do veselice sta bila še dva dneva; v časopisih se ne javljajo ti večeri, torej se tudi odjaviti ne dajo, da bi se dali preklicati tiskati in bi se razposlali, bilo je že prekasno. Preložiti se ni dalo, ker je krčmar, kakor bodemo še spodaj razložili, dvorano nam zadnjikrat oddal. Podružnica bi imela 20 gld. stroškov in to popolnoma zastoni! Razume se, da prvomestnik na take argumente, kakor n. pr. „ali ne uvidite, da je izzivanje, če se hočete Vi veseliti mej tem, ko je nemško prebivalstvo razburjeno?“ ali pa na trditev, „saj veste, da Vam nismo delali

nikoli ovir in saj jih tudi ne bomo", (kakor da ima pol. ravnateljstvo to pravico!) da na take argumente ni odstopil, marveč zahteval, naj se večer pusti ali pa prepove; in — prepovedal se je! Torej mi, ki moramo hoditi v tuja mesta studirati, ki moramo rediti tam meščane in jim pomagati plačevati davke, ker nimamo svojega vseučilišča, mi, ki bi radi sestave novega ministerstva imeli dosti več povoda, da smo razburjeni, se ne smemo tu zabavati, ne smemo peti slovenskih pesni, da kmalu ne bomo mogli imeti več društvenih zborovanj, mi, katere nas tukajšnji krčmarji javno zasramujejo s tem, da pošiljajo zadržila v časnike, da pri njih (mej tem, ko smo bili redni gostje tam!) ni nikdar zahajalo kako slovensko društvo itd. ... mi, katere nas mečejo iz dvorane in gostilen. — Čujte! Tri tedne pred večerom najel je prvomestnik akademične podružnice dvorano ter napravil s krčmarjem pogodbo; to so izvedeli nemški dijaki, napovedali, gostilni boj kot in krčmar je moral odpovedati, — vrget nas je iz dvorane! Prvomestnik ga je podučil, da to ne gre kar tako in nato je zbrano (nemških dijakov) zasedanje dovolilo, da smemo to pot še enkrat biti v dvorani! Dovolil o tem. Prvomestnik podružnice šel je h gospodu deželnemu odborniku prof. Robiču, kateri se je preprijazno takoj obrnil na namestnika. Mej tem so že raznesli nemški dijaki vest, da nas bodo napadli, če bomo imeli večer. Izvedel je to tudi pol. prezident in po njem namestnik ter prepoved večera potrdil. Tako nas do skrajnosti lahko terorizirajo in mi ne bomo mogli imeti nobenih veselje več, če se razmere ne izpremenijo! Mi torej bi morali za to trpeti, če se ljubi drugim demonstrirati in če drugi nočejo živeti v miru z nami in po postavi? A tudi povod za napad si je to breznačajno dijaštvo poiskalo; izmislili so si sledeče: Razglasili so, da hoče 100 slovenskih dijakov v mestu, ki ima 100.000 nemških prebivalcev, napasti kavarno „Kaiserhof“, ker so baje tam sežgali slov. časnike. Pozvali so 50 policajev, istih policajev, katere so 3 dni prej tepali, na pomoč, in s prekljami v rokah čakali so do jutra na domišljeni napad, o katerem so slovenski dijaki čitali še le drugi dan v časnikih! Toda rektor vseučilišča pozval je takoj predsednike slovenskih društev k sebi, in, mesto da bi jim pojasnil, kdo jim je zbil društvene table po noči s hiš, jih opominjal, naj bodo — mirni. ... Tako živimo mi. —

Z Dunaja, 7. decembra. (Krsnikov večer.) Vreden je bil v vsakem oziru sijajno uspeli večer našega nepozabnega Janka Krsnika. Izredno veliko število slovenskega in slovanskega občinstva se je zbralo v pondeljek dne 6 t. m. na Dunaju v dvorani restavracije „Weingarten“, na večer, posvečen manom jednega najboljših sinov naroda slovenskega. Dvorana je bila prenapolnjena. Poleg velike množice „Slovenijanov“ in zastopnikov slovenskih akademskih društev došli so v veliko veselje prirediteljev „Slovenijanov“ odlični slovenski mošje, kakor g. dvorni svetnik Šuklje, g. ljubljanski župan Hribar, g. prof. Stritar, g. koncertni mojster prof. Hubad, g. docent dr. Murko, g. notar Rahne, in veliko drugih odličnih gostov. Da je večer tako lep in tako častno uspel, se imamo gotovo največ zahvaliti srečno sestavljenemu vzporedu in veliki udeležbi ter zanimanju za ta imenitni večer. G. jur. Vodusek je v svojem govoru poslal Krsnika pisatelja in človeka, o katerem smo brali že veliko v sodb odličnih slovenskih pisateljev in kritikov, v vseh slovenskih časopisih, ter tako oživil in vzbudil še posebej za ta večer spomine na Krsnika zbranemu občinstvu, kateremu je Krsnik znan iz del in iz izbornih življenjepisov kot malokdo izmed pisateljev; saj je bil Krsnik eden izmed najbolj priljubljenih pisateljev slovenskih. — Pevski zbor „slovenijanski“, ki se je letos pod spretnim vodstvom g. dirigenta phil. Reiserja okrepil in oživil, je dovršeno zapel nekaj lepih slovenskih zborov, g. baritonist jur. Juvančič pa je s svojim prijetnim glasom zapel dovršeno in ne nijansirano „Leskeče se rosa“ ter jedno izmed krasne trojice Grbičevih samospevov, „Žele bi, da bil bi ptica“. Na željo občinstva moral je zapeti še jeden samospev. — Humoristično berilo g. jur. Marinčeka in dvoje krasnih pesmij g. phil. O. Zupaniča je zanimalo in zabavalo občinstvo po svoje. Na vsak način pa moramo priznati, da je bil program večera i srečno sestavljen i srečno izveden. — Začel se je zabavni del, del napitnic, govorov in — „klobas“ na kateri del vsakega akademičnega večera se mnogi najbolj veselijo. Obligatni in neobligatni, srečni in nesrečni „klobasarji“ ex professo imajo za ta del pripravljene vedno kaj novega gradiva. Nò, tudi za ta večer niso bili zadnji, ki so pripomogli do popolnega uspeha tega večera. Predsednik tega dela g. phil. Bevk, priznani „klobasar“, kakor tudi njegov vredni minister g. phil. Pirnat sta povedala in razdrla marsikako „modro“, ki je spravila občinstvo v glasno dobro voljo. Zinila pa se je pri tem delu tudi marsikaka resna in navdušena beseda. Nazdravljalo se je g. dvornemu svetniku Šukljeju kot zastopniku narodno napredne ideje, za katero se navdušuje vedno akademična mladina, zlasti pa kot prijatelju slovenskih visokošolcev. Nazdravljalo se je g. županu ljubljanskemu Hribarju in njegovemu prijatelju dr. Tavčarju, zlasti za zadnji odločni korak občinskega sveta ljubljanskega, g. častnemu

članu „Slovenije“ pisatelju in pesniku prof. Stritarju, g. vseučiliščnemu docentu dr. Murku, apostolu slov. pesmi g. koncertnemu mojstru prof. Hubadu, g. notarju, bližnjemu sorodniku Krsnikovemu, Rahnetu i. dr. Znameniti in krasni so bili govori g. dvornega svetnika Šukljeja, g. župana Hribarja in g. docenta dr. Murka. Vsi so vzbudili veliko navdušenja in krepkega soglasja. Gospod dvorni svetnik Šuklje je povdarjal z ozirom na zadnje parlamentarne dogodke napredno in slovansko idejo za katero se je navduševala in se naj navdušuje akademična mladina in se je navduševal tudi Krsnik; kajti samo v slovanski in napredni ideji imamo bodočnost, bodočnost naša pa je izobrazena akad. mladina. G. župan od vseh borno pozdravljen, je zlasti poudarjal mej drugim važnost dijaške shoda ter izrazil željo, da se priredi vseslovenski dijaški shod; saj na tem shodu lahko pokažejo akademiki slovenski, koliko je v njih moči, na tem shodu, kjer bi se zbrali i drugi slovanski akademiki, bi prišla do veljave ideja vzajemnosti slovanske, saj ta ideja baš v zadnjem času prodira na dan z vspehi za osvobodjenje tlačnega Slovanstva od strani Nemcev, katerih brutalno nastopanje je tradicijsko in se kaže vedno in vedno v zgodovini evropskih narodov. G. dr. Murko je v daljšem govoru poudarjal važnost znanja slovanskih jezikov, poudarjal važnost akad. društva „Slovenije“, katere nam je dala toliko odličnih slovenskih mož, narodno odločnost, in slovansko idejo, katere se je zlasti v zadnjem času pokazala pri seji občinskega sveta ljubljanskega na tako imeniten način, ko se je poslala brzojavka Poljakom, katere so po krivem sodili dozdej Slovenci in drugi Slovani. Govor je bil sprejet z velikim navdušenjem. Do pozne ure smo bili prijateljsko navdušeno zbrani ter še po zaključku večera živahno razpravljajoč in soglašujoč z govori današnjega večera, na katerem so zlasti omenjeni trije govorniki gg. Šuklje, dr. Murko, Hribar in svojem imenu in v imenu svojega prijatelja dr. Tavčarja izpregovorili marsikako zlata vredno besedo. Vsi pa smo bili jedini, kakor so bili jedini govori teh treh veljav, da bodočnost naša je **jedino le v napredni in slovanski ideji.** — Tako se je krasno uresničila plemenita ideja prireditve Krsnikovega večera i v čast spominu Janka Krsnika i v čast in ugled prireditelja tega večera, slov. akad. društva „Slovenije“. — J. C. O.

Slovansko Sokolstvo.

Ljubljanskega „Sokola“ javna telovadba bo v nedeljo dne 19. decembra — začetek ob 1/2 5 uri popoldne — kot zaključek interne telovalne telovadbe, ki se izvrši v dveh oddelkih in sicer za nižji dne 15., za višji dne 17. decembra. Pri javni telovadbi sodeluje vojaška godba. Tekmovala na telovadba, ki kateri je vstop dovoljen le Sokolom, obsega tekmovalje na drogu, bradlji, konju, v plezanju po 7 m dolgi vrvi, v skoku na višino in v vzdigovanju ročkov, težkih 50 oziroma 30 kg. Javne telovadbe vzpored — podrobni vzpored objavimo v jedni prihodnjih števil — obsega mej drugim za Ljubljano dve novi točki: vaje s palicami v dvojicah in boks. Vaje s palicami, katere bodeta izvajali dve, v razpredelku razstavljeni četi ob Šeborjevi godbi k prostim vajam ob III. vsesokolskem izletu v Pragi, so razdeljene v šest oddelkov, vsak oddelek v 4 pododdelke. Vaje, stopnjujoče se od oddelka do oddelka glede težkosti in ličnosti, izčrpavajo vse glavne dele tvarine prostih vaj. Telovadske dvojice zavzemajo pri izvedbi slikovite, včasih prav presenetljive telesne položaje. Navzamejša točka pa obeta postati boks. Za lepo in dobro izvajanje je treba zlasti jako močnih in gibčnih nog in izredne okretnosti. Vadi se pa pri boksu tudi telovadčev spomin, saj se mu je včasih zapomniti do 16 in več vaj — različnih sunkov, udarcev in bro — iz katerih sestajajo posamezne sestave. V razpored orodne telovadbe se je vzprejela letos tudi miza, na katerem orodju ljubljanski „Sokol“ že nekaj let ni nastopil. Po javni telovadbi bo na telovadni galeriji jourfix. — Kakor čujemo, se udeležijo javne telovadbe „Gorenjski Sokol“ po večji deputaciji v društveni opravi. Naj bi takisto storila tudi druga sokolska društva ali pa vsaj poslala k njej po jednega vaditelja ali telovadca. Do ljubljanskega občinstva pa je, da z obilnim obiskom pokaže svoje simpatije do jednega najstarejših in najzaslužnejših slovenskih društev.

Idrijski „Sokol“ si je izbral naslednji odbor: br. Ivan Gruden, starosta; br. Fr. Kos, podstarosta; br. Jos. Kogovšek, načelnik; br. Filip Vidic, tajnik; br. Ant. Božič, njegov namestnik; br. Val. Lapajne, blagajnik; br. Josip Sepe-tavec, njegov namestnik; odbornik: br. Ljubomir Novak (zajedno vaditelj) in Ignacij Treven. Društvo le počasi napreduje. Sedaj šteje 37 členov. Mej člani se še vedno pogrešajo mošje, od katerih se je pričakovalo, da se kot prvi zapišejo v „Sokola“.

Iz občinskega sveta ljubljanskega.

V Ljubljani, 9. decembra.
(Dlje.)

Po prečitanji in odobrenji zapisnika zadnje seje je obč. svet prestopil na dnevni red.

Podžupan dr. vitez Bleiweis-Trsteniški je v imeni policijskega odseka poročal o nasvetih mestnega fizikata, razloženih v poročilu za l. 1896. (Vsled prijaznosti g. župana Hribarja smo mogli že pred več tedni doslovno priobčiti to poročilo mestnega fizikata. Op. ured.) Poročevalec je pojasnil nasvete mestnega fizikata, nanašajoče se na razmere v pekovskem obrtu, na ustanovitev poskuševališča, na ustanovitev rešilnega društva in na pokopališko vprašanje ter je predlagal:

1.) Komisijonalni pregled pekovskih obrtvališč je dokazal, da so bile pritožbe mestnega fizikata o nedostatkih večine teh obrtvališč popolnoma opravilene. Z ozirom na ta faktum odobrava obč. svet postopanje mestnega magistrata ter mu naroča tudi nadalje strogo nadzorovati ta obrtvališča.

2.) Ustanovitev kmetijsko-kemičnega poskuševališča smatra tudi obč. svet zelo potrebnim ter izreka svojo pripravljenost, prispevati k ustanovitvi kakor tudi k vzdrževanju takega poskuševališča, če se bodo kemični mikroskopične in bakteriološke analize za mestni fizikat in tržni komisariat opravljale ondi brezplačno in če bode smel mestni fizikat uporabljati laboratorij in bo tržni komisariat dobil tam brezplačne informacije. Policijski odsek predlaga da dovoli obč. svet kot ustanovni donesek 400 gld. in kot vsakoletni donesek 200 gld., katere bode treba postaviti v proračun za l. 1898.

3.) Obč. svet pripozna, da bi bila ustanovitev rešilnega društva za glavno mesto potrebna in koristna ter pričakuje, da bode mestni magistrat ob svojem času stavil obč. svetu primerne predloge.

4.) Obč. svet pripozna, da je pokopališko vprašanje postalo nujno, da bode treba začeti preučevanje tega vprašanja in pričeti s predpripravami. V ta namen naj se izvoli odsek petih članov iz občinskega sveta zastopan, naj bo v odseku mestni fizikat in povabiti bi bilo tudi zastopnika stolne župnije.

5.) Obč. svet izreči mestnemu fiziku za njegovo marljivo in uspešno delovanje zaslužen priznanje.

Obč. svet je vzprejel te predloge z dostavkom obč. svet. Gogole, naj se v pokopališki odsek pokliče tudi jeden član mestnega zdravstvenega sveta, kateri dotičnika sam določi.

Obč. svet. Senekovič je poročal o nasvetu, da se premeni cenik o prejemanju električnega toka glede pavšalnega obračunavanja in je obč. svet njegove predloge odobril.

O dopisu dež. odbora v zadevi zamenjave mestnega stavbišča ob Frana Josipa cesti z deželnim stavbiščem za Bežigradom je poročal obč. svet. Svetek. Obč. svet je bil v jedni prejšnjih sej sklenil, da dovoli to zamenjavo samo s pogojem, če zgradi dežela na dotičnem mestu primerno poslopje za obrtni muzej, dež. odbor pa zahteva, naj se zamenja dovoli brezpogojno, ker vsled sklepa dež. zbora ne more privoliti v pogojno zamenjo. Z ozirom na to predlaga finančni odsek, naj občinski svet dovoli zamenjo zaveznih stavbišč brezpogojno.

Podžupan dr. vitez Bleiweis-Trsteniški se je izrekel proti temu predlogu, češ, da potem mestna občina nima nobene garancije, da dežela na tem svetu zgradi obrtni muzej. Mogla bi tam zgraditi tudi kako kolibo za shranjevanje gledaliških kulis, a mesto bi proti temu ne moglo nič storiti. Z ozirom na to je govornik predlagal, naj se dovoli zamenja samo s pogojem, da sezida dežela na dotičnem svetu obrtni muzej.

Obč. svet. dr. Tavčar je ugovarjal podžupanovu predlogu, češ, da nima dežerjega pomena, kakor da stvar zopet zavleče. Na dotični svet dež. odbor sploh ne more napraviti nič drugega, kakor poslopje, v katero pride obrtni muzej. Ourednja vlada plačuje deželi od leta do leta večjo subvencijo, katere bode narasla na letnih 6000 gld. Pogoj je, da napravi dežela s tem denarjem obrtni oddelek pri muzeju. Izključeno je torej, da bi dežela zidala kaj drugega, kakor obrtni muzej; dasi je mogoče, da se bode v dotičnem poslopiju shranjevale tudi kulise, je vendar gotovo, da bode poslopje dostojno in ni skrbeti, da se tam zgradi kaka baraka. Govornik je priporočal, naj obč. svet odkloni predlog podžupanov in naj dovoli, da se svet zameni brezpogojno, čemur je obč. svet pritrdil.

Pod predsedstvom podžupana dr. Bleiweis-Trsteniškega je potem obč. svet razpravljao o zavarovanju mestnih poslopij, o kateri stvari je poročal obč. svetnik Svetek, ki je predlagal, naj se vseh 22 mestnih poslopij zavaruje za kapital 207 990 gld. pri najcenejšem ponudniku, to je pri banki „Slaviji“, katere za dobo 10 let zahteva 674 gld. 90 kr., ako se plača premija za 5 let naprej.

Obč. svetnik Trček se je izrekel proti temu, da se zavarujejo poslopja za 10 let in je predlagal, naj se zavarujejo za 5 let, češ, da do tedaj bomo že imeli dež. zavarovalnico, katere bode gotovo cenejša od vsake druge, dočim je obč. svet. Turk predlagal, naj se zavarujejo poslopja samo za jedno leto.

Obč. svet. dr. Tavčar je pojasnil, da ustanovitev dež. zavarovalnice še ni zagotovljena in da se tekom desetih let tudi še ne ustanovi. Stvar se zdaj študira, delajo se priprave, a že tu so se pokazale velike težave, že zdaj je jasno, da bi bila

ustanovitev dež. zavarovalnice velika špekulacija, o kateri se še ne ve, bode li za deželo sladko vino ali strup.

Poročevalec obč. svet. Svetek je opozarjal, da bi bil Trčkov predlog mestu na škodo. Če se poslopija zavarujejo za 10 let, dobi mesto 30 % popusta pri premiji, ako se pa ne zavaruje za tako dobo, ne dobi nič popusta.

Obč. svet je odklonil Trčkov predlog in odobril odsek predlog.

O oddaji mestnega lova na bivšem lovišču graščine Rakovnik je poročal obč. svet. Svetek in predlagal, naj se odda lov za letnih 20 gl. ponudniku Ivanu Veselu, dokler ne poteče doba zakupa ostalega mestnega lovišča. — Sprejeto.

Ko je prevzel župan Hribar zopet predsedstvo, je obč. svet. Zabukovec poročal o prošnji nekaterih hišnih posestnikov na svetu Zeschkovih dedičev za napravo ceste in kanala in predlagal, naj se magistratu naroči obvestiti prositelje, da se že vrše dotična pogajanja. — Sprejeto.

Obč. svet. Pavlin je poročal o prizivu oo. jezuitov proti magistratovi odločbi, s katero jim je bila odrečena pravica, zgraditi zid okoli novega svojega samostana, in je predlagal, naj se priziv odbije. — Sprejeto.

Obč. svet. dr. Požar je poročal o prizivu Avgusta Jenka proti magistratovi odločbi, s katero se mu je odreklo prebivalno dovolilo za podstrešna stanovanja v njegovi hiši na zemljišču Zeschkovih dedičev in predlagal, naj se priziv odbije, ker stanovanja nikakor niso taka, da bi se moglo dati prebivalno dovolilo.

Na vprašanje obč. svet. dr. Gregoriča, je-li imel Jenko stavbeno dovolilo, zgraditi taka stanovanja, sta župan Hribar in poročevalec dr. Požar pojasnila, da Jenko ni imel dovolila, ampak je dotična stanovanja zgradil na svojo roko, na kar je obč. svet. vzprejel odsek predlog.

O napravi kanala od Streliških ulic do Elizabetne ceste je poročal obč. svet. Pavlin in predlagal, naj se delo začne in naj se dovoli v to svrhu 1400 gl. — Sprejeto.

Obč. svet. Zabukovec je poročal o predlogu, naj se ustanovi javna mestna tehnična in je predlagal, naj se stvar opusti.

Obč. svet. Kozak je jako dobro pojasnil razmere pri tehnici v klavnici in dokazal, da je treba tehniko premestiti in preložiti. Z ozirom na to je predlagal, naj se akt vrne magistratu.

Obč. svet. Turk in obč. sv. Trček sta pojasnjevala razmere pri tehnicah na mitnicah, in priporočala napravo nove tehnice v mestu, podžupan dr. vitez Bleiweis pa je temu predlogu ugovarjal. Obč. svet. je vzprejel predlog obč. svet. Kozaka.

Podžupan dr. vitez Bleiweis je poročal o ustanovitvi grelnice in čajnice in povdarja, da take institucije napravljajo in vzdržujejo posod društva, predlagal, naj se ustanovitev opusti, kateri predlog je obč. svet. vzprejel potem, ko je bil obč. svet. Šubic izrekel obžalovanje, da se za tako humanitarno podjetje ne kaže nikako zanimanje.

O premestitvi sv. Trojice z Dunajske ceste je poročal obč. svet. Ravnihar in predlagal, ker je vlada priznala, da je soha last mestne občine, sosedni posestniki, graška zavarovalnica, knez in Drušković pa so dolžni jo vzdrževati, naj se soha pusti na tedanjem mestu na Dunajski cesti, naj se naredi načrt za popravilo in naj se od rečenih posestnikov zahtevajo stroški za popravilo, kateri predlog je obč. svet. vzprejel v zvezi ugovoru podžupana dr. viteza Bleiweisa, kateri je izrazil strah, da se bo stvar zavlekla.

Obč. svet. dr. Požar je končno poročal o regulaciji Resljeve ceste in predlagal, naj se regulira v smislu nekaterih nasvetov dotičnega samo stalnega predloga obč. svet. Gregoriča. — Sprejeto.

Župan Hribar je na to zaključil sejo.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 11. decembra

— (Mahnič — ljubljanski škof) Še ni prevzvišeni dr. Jakob Missia zapustil bele Ljubljane, že se različno ugiba, kdo zasede stolico sv. Nikolaja, s katero ni združena samo vdana in čez vso mero pohljeva ljubezen kranjske duhovščine, temveč tudi dotacija, s kjo se lahko in brez skrbi živeti da. Kdo bode naslednik, in kdo bode imel potolažiti nesrečno dijecezo, katera se sedaj od same žalosti v solzah topi? Prošt Leonhart Klofutar? Ne, saj je prestar ter tudi ne disponuje s potrebno kanonično vednostjo. Prelat Kulavice? Pravijo, da tudi ne. Nekdaj se je bil pred slovensko občinstvo vpeljal z lepimi besedami: „Die Nationalität ist ein Fantom“, ali te besede so sedaj pozabljene, in ničesar mu ne bodo koristile, ker se je jasno izkazalo, da ima gospod prelat talent vladati malo semenišče, da pa bi pri njem zaman iskali talentov, s kojimi se vlada velika škofija! Toraj Mahnič, mali Mahnič, s kojim smo se tolikokrat trgali ter si ležali v laseh? In v resnici se mnogo govori in pisari, da postane škof s Krka vladika ljubljanski. Stvar diši po pred-

pustni šali, pa je menda vendar le resna. Mali Mahnič bode naš škof, ker ga je baje priporočal prevzvišeni knezo-nadškof, češ, da bi bil nekdanji Tonček s Kala najvrednejši mu naslednik! Nam tudi prav! Če nočete, da bi se potolažili viharji, ki sedaj divjajo po Kranjski deželi, če hočete z vso silo, da nam ostaneta prepri in boj za večno ohranjenost, potem posadite dr. Mahniča na škofovski prestol ljubljanski, s kojega bode z neznatno svojo kapelansko osebnico vladal ovčica ter nam delil svoj blagoslov. Nekdaj nas je v „Rimskem Katoliku“ proklinjal, da je vse pokalo in gorelo, sedaj nas bode pa moral blagoslovljati, kadar bode, zdihujoč pod težkim hermelinom, stopal pod krasnimi oboki krasne naše katedrale! Ali ni to pravo maščevanje „slučajev usode“? Z Missio kličemo: Morda je božja volja tako! Nekoliko ponosni pa smo pri tem vendar le! Dr. Mahnič, kakor smo se že pulili z njim, bil je vendar le naš kolega, bil je žurnalist in če se mu podeli ljubljanska knezoškofija, bode nam v dokaz, da tudi iz slovenskega časnikarja lahko veliko postane. Posebno če mu stojita ob strani knezonadškof Missia, in pa razgrajajoča ter razsajajoča preteklost. Ad multos annos! —

— (Društvo kranjskih zdravnikov) je imelo dne 3. t. m. svoj občni zbor. Društvo šteje 56 članov. V odbor so bili izvoljeni gg. dr. Keesbacher, načelnik; dr. Šlajmer, načelnikov namestnik; dr. Högl, tajnik; dr. Gregorič, blagajnik; dr. Jenko, knjižničar; računskima preglednikoma sta bila izvoljena gg. dr. vit. Bleiweis Trsteniški in I. Tomitz. Posebno značilno je bilo pri tem občnem zboru to, da ves večer, kar se je zborovalo, ni bilo slišati slovenske besede, a celo nemški zdravniki ljubljanski se rogajo, da je širokousta dr. Gregorič, ki ima vedno „zvezo z Nemci“ na svojem prepirljivem jeziku, ta večer pustil doma svoj narodni radikalizem in kot tajnik poročal o vseh le nemški spisanih poročilih seveda le nemški! To je vendar nezaslišano. Slovenski zdravniki dobivajo sicer slovenska vabila in tudi v odboru sedi nekaj narodnjakov, društvo pa je sicer izključno nemško in slovenski „rodoljub“ naš „radikalni“ dr. Gregorič podpira to in se trudi, vzdržati in utrditi nemški značaj tega društva. To karakterizuje dra. Gregorič jako dobro in kaže, da je vse njegovo narodnjaštvo, ves njegov narodni radikalizem samo humpbug!

— (Repertoir slovenskega gledališča) Jutri se bode, zadnjikrat v tej sezoni, predstavljala komična opera „Fra Diavolo“. Začetek predstave je določen na 7. uro. — V torek se bo igrala priljubljena burka „Ali je to deklet“, v kateri nastopita slovenska gosta gospa Irma Polak-Bohinčeva in gospod Podgrajski.

— (Slovensko gledališče) „Trubadur“ si je še vedno ohranil vse simpatije občinstva. Naš operni repertoir je, če upoštevamo naše razmere, primeroma jako bogat in še dosti razsvetljen, čuli smo že najrazličnejše opere, a tako kakor „Trubadur“ se nam ni nobena prikupila. Temu ni samo glasbeni varok, ampak tudi operna oseba, v prvivrti gosp. Noll, poleg njega gđ. Ševčikova in naš zbor. Tudi včeraj je „Trubadur“ privabil mnogo občinstva in tudi včeraj je bilo toliko oduševljenega pleskanja, kakor pri malokateri drugi predstavi. Veljalo je gđ. Ševčikovi in g. Nollju, katera smo v teh partijah že tolikrat ocenjali, da se lahko sklicujemo na to, kar smo o njih pohvalnega pisali o drugih prilikah, ker velja to tudi o sinočni predstavi, in veljalo je gđ. Horvatovi in g. Raskoviču, katera sta se včeraj prvič pokazala v tej operi. Ugajala sta jako dobro in žela obilo laskavega priznanja. Gđ. Horvatova je veliko in težko partijo Azucene smagala brez težave in nas prepričala, da ima vse to, kar treba operni pevki, pravi gledališki temperament in lep, simpatičen glas in ker igra dobro in je povrh jako muzikalna, se ni čuditi, da je prekosila dosežanje predstavljalk Azucene, in jej moremo na dosežem lepem uspehu le čestitati. To isto velja tudi za gosp. Raskoviča, kateremu partija Manrika jako dobro leži in kateri je z svojo tudi dosegel najlepši uspeh. Elegantno, muzikalno pravilno predsašanje in fino fraziranje njegovo se je splošno občudovalo tudi to pot. Kakor vsi so listi in g. Fedyskowski ter gđ. Nigrinova zadovoljili nas je tudi vrli zbor. Sploh je bila predstava jako gladka in se je le tu pa tam opazila kaka neznatna netočnost, samo inspicijentu bi pri poročali večjo pazljivost. Celotni uspeh je bil tako

sijajen, da moremo dičnemu kapelniku g. Benišku izreči najtoplejša priznanja.

— (Odlikovanje slovenskega skladatelja) Gospod profesor Fran Gerbič, veleaslažni slovenski skladatelj in odlični glasbeni učitelj, ki je zložil tudi že mnogo krasnih srbskih pesmi, ki se pojo v srbskem kraljestvu in v črnogorski kneževini, je poklonil svoje najnovejše delo, tridejansko tragično opero „Kres“, za katero je napisal sam tudi libreto, črnogorskemu knezu Nikoli I. Predsednik črnogorskega drž. sveta, minister zunanjih del, V. Z. Vuković, ga je obvestil, da je knez Nikola Gerbičovo delo sprejel ter da ga zato odlikuje s častniškim redom IV. razreda kneza Danila I. Tajnik knezov, S. Ranadović, je v prelaslavem pismu čestital g. profesorju na tem zaslužnem odlikovanju ter mu doposlal 9. t. m. v zlatu in v srebru izvršeni red. Knez Nikola I. je, kakor znano, sam slaven pesnik ter poštvovalen pospeševatelj umetnosti. S tem poslednjim svojim činom pa je pokazal, da je pravi slovanski vladar, kateri se zanima za napredek splošne slovanske umetnosti. G. prof. Gerbiču izrekamo na zaslužni odliki svoje iskrene čestitke ter želimo, da nosi črnogorski častniški red še mnogo vrsto let na čest in radost svojih rojakov!

— (Stavbena kronika) Zaduje dni izginilo je zopet par lesenih barak iz mesta, mnogo pa jih še stoji prometu in olupšavi mesta na kvar. Podiranje redutnega poslopja napreduje precej nogo in je dospelo že do parternega zidovja, isto tako napreduje podiranje Abazh zheve in Abeljave hiše v kolikor ne ovira deli sneg. Pri demolaraciji se uporablja oddelek ljubljanskih prisiljenecv. Baraka g. spe Tilove se bode po razprodaji in opustitvi trgovine baje takoj spomladi podrla. Maja oziroma koncem oktobra prihodnjega leta preseli se t. d. J. C. M. y. v novo poslopje meščanskega zaklada v Štalskih ulicah. Hiša Petra Strela in Ivane Foederl ve se bode in sicer prva po razlastitvi druga vsled odkupa podrla. Spomladi prične mestna občina na sv. Jakoba trgu z zgradbo mestne slovenske srednje dekliške šole ter župnišča. Na cesarja Jožefa trgu pa se prične prej ko ne tudi že prihodnje leto graditi gasilski dom in se ostali prostor primerno olupša. Zgradbena dela pri Kuhnovi cesti se bodo spomladi zgodaj nadaljevala in zajedno zgradil kanal. Pri cerkvi sv. Petra, zatem v trnovski in šent-jakobski se bodo izvršila prihodnje leto potrebna slikarska dela. V letošnji stavbni dobi zgradilo se je okoli 50 novih hiš v mestu in okrožju, ter več gospodarskih poslopij. Dela so izvršili — izvzemši pri mestni artilerijski vojašnici, katero je sez dala „Union stavbna družba“, — domači stavbni podjetniki: Kranjska stavbna družba, Filip Supančič, G. Tönnies, V. Treo in Fr. Faleschini. Veega skup šteje letos Ljubljana nad 130 novih, večnadstropnih, modernozidanih in lepih hiš, ki so mestu v okras, z edino hibo, da obsega mnogo izmed njih glede stanovanja odveč luksusa in razsvetlosti, vsled česar stoji mnogo stanovanja že tri četrtleta prazna! Na Rimski cesti stojita dve novi (Gorupovi) hiši s tremi nadstropji in kracimi 60. srednjimi s aovnanji. — po teh naj bi se nekateri gospodarji glede razdelitve prostorov ravnali in lahko bi jih oddali. Letošnja stavbna doba je trajala od aprila do konca novembra. Prihodnje leto se bode še mnogo z dalo bodisi zasebnih kakor javnih poslopij, morda tudi že garnizijska bolnica, višji gimnazij, justična palača, zavod za gluhenost in dr., vsekakor pa nekatere že dlje časa projektirane hiše. Regulacija mesta je do zdaj dosti naglo napredovala. Mno go hiš se bode še demoliralo v ta in druge svrhe, čez 5 ali 6 let pa bode Ljubljana stala vendar na pol nova.

— (Rekonstrukcijska dela pri mestni dvorani) namreč potobarska in zid rska bodo do konca januarja meseca 1898 l. dovršena. Podnožje galerije je že postavljeno, podetavki za balkon že pripravljeni. Do meseca marca bode dvorana baje popolnoma dovršena.

— („Glasbena Matica“ v Ljubljani) V ponedeljek se prične redne skušnje za moški in za ženski zbor ob navadnem času.

— (Vsled visokega snega) je šolski obisk zbog zametenih potov po gorskih krajih zelo slab, zlasti pa ondi, kjer imajo otroci do šole po tri četrt ali jedno uro hodá. Čelo okrajne ceste so po nekod še naratorane, in so promet po njih ter poštni vozovi zelo ovirani.

— (Dva malla potapljavca) videti sta bila pretekli dni na levem bregu Ljubljanice, kjer nakladajo stavbeni material.

— (Ljubljana) je vsled zadnjega deževja narasla za 50 cm nad normalom.

— (Izjava obč. odbora kranjskega) vzprejeta soglasno včerajšnjo sejo, se glasi: Občinski odbor mesta Kranja na Kranjskem izraža tem potom svoje ogorčenje na nečuvnem in skrajno eurovem postopanju združene levice, ki je z brutalno silo in ne z dostojno obstrukcijo onem gočila v držav nem zboru vsako plodonosno delovanje, prouzročila

v parlamentu poulične izgrede, izpodkopal parlamentarizem in konstitucionalizem, vrgla slednjič ministerstvo Badenijevo in to vse radi tega, ker je bivši ministerski predsednik z jezikovnimi naredbami za Češko in Moravsko storil odločilen korak v resničenje gesla našega presvetlega vladarja: „Mir mojim narodom!“ Občinski odbor čestita predsedništvu poslanske zbornice k odločnemu, možatemu postopanju napram zdivjani obstrukciji in izraža svojo radost na solidarnem postopanju zjedinjene desnice, trdno pričakujoč, da ostane ista združena i v prihodnje v svrhu izvršitve popolne enakopravnosti vseh avstrijskih narodov. Gospodu županu se naroča, da obvesti o tej resoluciji predsedstvo poslanke zbornice, parlamentarno komisijo desnice in predsedstvo „krščansko-slovenske zveze“.

— (Utopljenca) so našli ljudje te dni v Ljubljani blizu D. M. v Polju. Identiteta utopljenčeva še ni konstatirana. Sodi se, da se je zgodil samomor.

— (Nesreče) V Trzinu so splašeni konji ušli z vozom, v kateri so bili upreženi, in povozili 88-letnega Bernarda Kusarja, kateri je v sled dobrih poškodb umrl. — Na planini Osredok je po nesreči 26-letni Fran Dobovšek iz Bisterice. Truplo njegovo iščejo že več dni, a ga ne morejo najti.

— (Narodna čitalnica v Kranju) imela bo v sredo dne 15. decembra 1897. ob 8. uri zvečer v društvenih prostorih svoj redni občni zbor z običajnim dnevnim redom.

— (Iz Novega mesta) se nam piše: Dolenjsko slovanstvo pokažimo že prihodajo nedeljo, dne 12. t. m., ko nam učitelji „Glasbene Matice“ in tukajšnji njih prijatelji priredijo resen in izvanreden užitek, ki bi bil sploh nemogoč vsakemu posameznemu manjšemu kraju naše pokrajine, pokažimo, da nam je do prave umetne glasbe! Čisti dohodek je namenjen dijaški kuhinji, ki je v pomoč siromašnim dijakom vse Dolenjske. Prav neumestno se nam torej vidi, ako nekateri sosedje tožijo o neugodnih železniških zvezah, o troških prenočišč. Ako pomislimo kako in s kolikimi troški smo se vozili po več ur v hudi simi, da smo užili nekaj ur ob umetnem petju in dvigajoči nas glasbi. Ekspresnih vlakov torej še nimamo, za gotovo pa pričakujemo, da sosedje pripelje mešanec! Koncert je javen, torej pristopen vsakemu. Začetek ob 7. uri zvečer.

— („Bratno društvo v Žireh“) ima dne 26. decembra t. t. glavni občni zbor v prostorih gospe dr. Frane Langerja v Žireh hiš št. 54. Začetek ob 3. uri popoldne. Dnevni red: 1. Pregledovanje in odobrenje računov za 1897. l. 2. Votitev novega odbora za 1898. leto. 3. Razni razgovori. Društveniki se uljudno vabijo, da se kolikor mogoče množično udeležijo tega zbora.

— (Kmetijska čitalnica v Podragi) imela bo dne 19. t. m. svoj občni zbor z običajnim vzporednim. Obrešča se tema potem v to vse p. n. g. zunanje družabnike.

— (Ogenj) V Bistrici pri Trzinu je v četrtek zvečer ogenj upeljal skedenj s hlevom polnim krme posestniki Učič. Škoda je velika. Zavarovano je bilo le za malo svoto. Sodi se, da je začela zlobna roka. Požarna bramba tržiška je prihitela na pomoč in je ostala do jutraj na lici mesta.

— (Huda zima — ka li?) Po Kočevskem se klatijo trije medvedje (samica z dvema mladičema). Pretekli dni so jih videli kerkati čez železniški tir mej Kočevjem in Staro Cerkvijo in jih zatem tudi zasledovali. Sneg in lakota podita zverjad iz gozdov v nižave.

— (Celjska mestna policija) dobi nova pokrivala, namreč pruske piketirane. Mestni svet celjski je to sklenil, da pokaže na nedvoumen način svoje politično mišljenje. Da država take reči trpi in da se ne upa reči proti njim besedice, to je pač najzanimivše na tej stvari.

— (Redni občni zbor „Zveze slovenskih posojilnic“ v Celju) se bode vršil v sredo dne 29. decembra 1897 ob 10. uri popoldne v sejni dvorani posojilnice v Celju. Na vrsto pridejo: 1. poročilo predsednika. 2. poročilo društvenih revizorjev. 3. razgovor o načrtu nove zadružne postave. 4. volitev novega predsednika in odbornikov. 5. razni nasveti. Po § 11. društvenih pravil smejo se udeleževati občnega zbora pooblaščenec v „Zvezi“ stojičih posojilnic, pa tudi vsak zadružnik takšnih posojilnic.

— (Celjski nemški kazino) je v budih stiskah. V „Domovini“ čitamo: Napovedali so za 11. t. m. veselico, pa odgovorili so jo zopet, „ker zavoljo bližnjih božičnih praznikov ni pričakovati primerne udeležbe“. Tako pravijo, da bi ljudje zavoljo Božiča ne prišli. V resnici pa so drugi vzroki. Izstopili so namreč iz kazine vsi častniki, ker ne morejo in ne smejo zraven biti pri znanih „obstrukcijskih“ napravah, da jih ne imenujemo naravnost protiaustrijske in protidinasistične. Razen tega je pa baje tudi nemško družbo narazen spravil žalilen dogodek, pri katerem se čuje, da je bil delujoč blagi naš in naše mladine prijatelj, šolski svetnik Koučnik, in kateri ja baje včivil, da nekateri nemške rodbine rajše imajo društva, v katerih — Končnikovih ni.

— (Shodi na Koroškem) Piše se nam: Jutri, dne 12. t. m. bo javni shod kat. pol. in gosp. društva v Hovčah pri Domačalah blizu Beljaka. Shod je velike važnosti, ker se tudi nasprotniki močno sučejo okrog teh krajev, da bi slovenske kmete ujeli. — V feldkirškem okraju, kjer je tudi naš slovenski drž. poslanec bil dobil zadnjič par nemško-konservativnih glasov, se takoj imenovana „Deutsche Volkspartei“ grozno trudi in napravlja shod za shodom, da bi pripravila tla za slovensko izdajico Kiršnerja, ki bi potem mogoče zlezel zopet v dež. zbor. — Tudi razupiti „Bauernbund“ se je pričel oglašati. Posebno mu diše slovenski kraji, a ne ve, kako bi se dela lotil. No, mi mislimo, da mu bodo Slovenci povsod, kjer se bo skušal utihotapiti, pokazali vrata. Geslo: „Bauernbund“ — Bauernfeind!

— (Koroške novice) Nadvojvoda Jožef Ferdinand, ki je prideljeval kranjskemu pošpolku št. 17 kot stotnik, je včeraj dopoldne došel v Celovec, kjer se je stalno naselil. — Ob resolucijo občinskega sveta stolnega mesta ljubljanskega močno butata posebno občinska zastopa v Beljaku in v Celovcu. Ta dva sta vedno prva, kadar je treba sklepati o kakih resolucijah, menda nimata ničesar drugega opraviti. — V pokoj je stopil župnik Jož. Tavnič v Hodičah v celovski okolici. Mož je vzoren narodnjak in ga bodo Hodičanje gotovo težko pogrešali. — V Velikovcu mislijo osnovati meščansko šolo. — Govori se zopet o izdaji slovenskega „Kmetijskega lista“, katerega boče in mora imeti nemški „Bauernbund“, če hoče uspevati tudi mej Slovenci. Najbrže iz vsega ne bo nič, ker se bajé ni oglašalo dovolj — naročnikov in pa urednika iščejo. To so govorili že pred pol leta, a sedaj, ko se bliža zopet novo leto, pričeli so — kozolce preobračati. Bog jim daj pamet tem prismojenim „bauerabua“ dovcem!

— (Goriška trgovinska zbornica) volila je v dež. zbor namesto barona Rutterja, svojega podpredsednika Ludovika Minghettija. Ob sebi je umevno, da je novi poslanec pristal laške stranke.

— (Uzor-uradniki) morajo biti — piše „Soča“ — na mestnem magistratu goriškem, ako se jih sme soditi po govoricah, ki se širijo po mestu osiroma na napad dr. Vechija, kateri kmalu okrevi, ter na drugo nemoralno dogodbo, v sled katere je baje bil odslovljen iz službe že dobro znani Le Lievre detto „Lepre“. Govori se, da je celo sprot. Bog se plača vsake sobote — pa plača vender!

— (Tržaški občinski svet) je v zadnji seji iz ust župana Dumpierija izvedel, da je drž. sodišče uničilo njegov sklep, s katerim je povsem protizakonito razveljavil izvolitev g. Nabergoja v občinski zastop. Razsodbo državnega sodišča je obč. svet odkazal pravnemu odsedu in sicer — kakor poroča oficijalni korespondenčni urad — „damit derselbe nunmehr die Stellung präisire, welche Nabergoj auf Grund dieser Entscheidung gegenüber dem Stadtrathe einzunehmen habe.“ Na Nabergojevo stališče napram obč. svetu je povse jasno. Nabergoj se vrne v obč. svet, in pravni odsed nima njeemu nobenega stališča določiti. Kar je korespondenčni urad razglasil, naj je to že sklep obč. sveta ali ne, je brez smisla. Pravni odsed naj določi stališče, katero zavzema občinski svet napram gosp. Nabergoju, temu pa nima ničesar več ukazati.

— (Izboren predlog.) Berolinska „Deutsche Zeitung“ je nasvetovala, naj bi se ustanovilo društvo, katero bi kupovalo slovansko zemljo na Češkem ter tako pomemčevalo češki narod. Sedež društva naj bi bile Draždane ali Berolin. Ta predlog je vsekakor značilen za značaj Nemcev.

— (Idejalna ljubezen zakoncev.) Na Dunaju sta se zgodila te dni dva samomora iz zakonske ljubezni. Julij in Pavlina Lingenbring, posestnika popirnice, sta živela 30 let v najsrečnejšem zakonu. V oktobru pa je soprog umrl; žena je bila neotlažljiva ter se je vrgla 10. t. m. iz II. nadstropja na kamenito dvorišče ter se ubila. — Kendukter Iv. Zechner je izgubil ljubljeno ženo. Ker se ni mogel potolažiti, se je 57letni starec obesil. — Po modernih dramah in romanih sodeč bi človek mislil, da na svetu ni več idealistov in zvestih zakoncev, ta dva slučaja pa dokazujeta, da vendar idealizem navzlic širčemu se materijalizmu še vedno ni izmrl. Nu, seveda reko na to poredni moderni pesimisti, da umetnikom ni iskati slučajev usode, niti prismojenih originalov in karikatur, nego normalnih ljudi in kolikor možno le resničnih, verjetnih prizorov. Izjeme, slučajji, „čudna pota božje previdnosti“, kurioziteti imajo le še prostora v šušmarskih, senačnih romanih in indijanaricah.

— (Državna loterija) 16. decembra se izvrši srečkanje XIX. drž. loterije za skupne vojaške dobrodne namene avstro-ogerske države. Glavni dobitnik znaša 160.000 kron ter je v vsem 7278 do-

bitkov v denarju. Srečke á 2 gl. je dobiti pri lot. ravnateljstvu na Dunaju, pri vseh loterijskih uradih in lot. kolekturah, tobačnih trafikah, na poštah in drugod.

— (Nesreča v rodbini) V vasi Ratiškovič na Moravskem je umrlo v neki rodbini 10letno dete. Ko so prišli tretjega jutra znanci, da se udeležijo sprevoda, našli so vrata zaprta. Ulomivši jih so videli strašen prizor. Vsa rodbina, oče, mati, in trije otroci so se zadušili s strupenim ogljenim plinom.

— (Poljake miši na Nižje Avstrijskem) Po nekaterih krajih Nižje-Avstrijskega so se prikazale poljske miši in v toliki množini, da so napravile že strašno veliko škodo. Neštevilno ljudij je zmeraj zunaj, kateri vtikajo v miše luknje zastrupljene kosce kruha, da bi se tako te škodljive živali ugonobili.

— (Tekmovalka svetovnoznane Eleonore Duse.) Fina di Lorenzo gostuje sedaj v Moskvi, kjer zanje veliko slave. Nastopila je doslej v Sudermannovem „Domu“, v Dumasovi drami „Dama s kamelijami“ ter v Sardoujevem „Divorçons“.

— (Laboda, ki vodi čoln.) je izumil Anglež Lohengrin. Labod je narejen od jelke ter ima v sebi toliko elektrike, da vodi lahko ves dan precej velik čoln. Pritrdi se ga lahko k vsakemu čolnu z električnimi žicami, katere mu tudi dajo potrebno h trost.

Darila:

Uredništvu našega lista so poslali:
Za družbo sv. Cirila in Metoda: G. Vinko Ježovnik v Velenju 12 kron, nabrane na svatbi g. Mice Ježovnik v cerkveni hiši v Štalah pod geslom: „Slovenci, bodimo edini!“ — G. Ivan Valenčič v Kranju 4 krome 60 vin., katere je nabrala gđica Hermína Bolland na M. klavžev večer v veseli družbi v gostici g. P. May ja ml. — G. Ernest Pegan v Vipavi 4 krome 20 vin., nabrane v veseli družbi v gostilni na Beli v Vipavi. — Iz nabiralnika gostilne „M. li Triglav“ v Štiki 3 krome 2 vin. s geslom: „Prejubi sv. Nikolaj, naši družbi donesi še marsikaj!“ Skupaj 23 kron 82 vin. Živeli rodoljubni darovalci in darovalke in njih nasledniki!

Telefonična in brzojavna poročila.

Dunaj 11. decembra. Ministerski predsednik baron Gautsch je bil danes celo uro pri cesarju in mu poročal o vladnih ukrepih za bližnjo prihodnost.

Dunaj 11. decembra. Nemški poslanci iz Češke izdajo danes svoj oklic. V političnih krogih se jako opaža, da se oklic nemških liberalnih veleposestnikov bistveno razlikuje od oklicev drugih opozicijskih strank in to glede vzrokov, iz katerih se je vladno posredovanje mej strankami izjalovilo. Iz oklicev je razvidno, da so se vladine ponudbe zdele veleposestnikom zadostne, da bi se sklenilo primirje, samo nacionalcem so se zdele nezadostne. To je dokaz, da so radikalni elementi s terorizmom prepredili vzprejetje propozicij.

Dunaj 11. decembra. Češki poslanci Stransky, Pacak, Brzorad in nekateri hrvatski poslanci so se danes popoldne odpeljali v Krakov, kamor pridejo jutri popoldne. Na kolodvoru jih vzprejme župan z vsemi obč. svetniki. Na shodu bodo govorili zastopniki vseh slovanskih državnozbornih klubov. Po shodu bo banket.

Dunaj 11. decembra. „Neue Freie Presse“ se topi v solzah, ker je parlamentarna večina izdala skupen manifest, dasi so v njej združene različne stranke, katerih interesi ne soglašajo v vsakem oziru, dočim se nemške opozicijske stranke niso mogle zjediniti na skupno izjavo, ampak je v dokaz ne-jedinstvi Nemcev vsaka izdala svoj oklic. Konečno napada list Poljake, da se vtikajo v boje mej Nemci in Čehi, in nemške klerikalce.

Praga 11. decembra. Od tod in iz vseh čeških okrajev se odpošljejo jutri na slovanski shod v Krakovu brzojavni pozdravi.

Praga 11. decembra. Danes so se pred kazenskim sodiščem začele obravnave proti osebam, katere so bile povodom zadnjih iz-gredov zasačene. Vsi obtoženci so bili obso-jeni, in sicer je kazni določena od 5 do 8 mesecev, jeden obtoženec pa je obsojen na jedno leto. Gospa Benoni, naivka narodnega gledališča, pride pred okrajno sodišče, ker je z balkona svojega stanovanja strastno hujskala dijaštvo proti vojakom in se vzlic vsem sva-

rilem policijskega komisarja toliko časa ni umaknila, dokler eden redar ni pomeril nanjo z revolverjem.

Praga 11. decembra. „Prager Zeitung“ javlja, da je mnogo nemških občin, katere so bile po leti ustavile izvrševanje nekaterih opravil prenešnega delokroga, naznanilo pri stojnim političnim oblastvom, da hočejo zopet izvrševati dotična opravila.

Budimpešta 11. decembra. Poslanska zbornica je vzprejela nasvet ministerskega predsednika glede načina razpravljanja o vladnih, na nagodbo nanašajočih se zakonskih načrtih in odklonila dotične predloge Kossuthove.

Carigrad 11. decembra. Zatrjuje se, da je srbski ministerski predsednik Gjorgjevič, ko se je mudil tukaj, sultanu prigovarjal, naj bi se sklenila turško srbska alijancija in sicer defenzivna in ofenzivna, sultan pa da je ponudbo odklonil, češ, namen te alijance, ohraniti mir in sedanjo posest vseh balkanskih držav, se da le potom zveze vseh balkanskih držav doseči.

Rim 11. decembra. Visconti Venosta je definitivno obljubil, da vstopi v novo Rudini jevo ministerstvo, v katero vstopijo še Zanardelli, Brin in San Marzano.

Narodno-gospodarske stvari.

Osební kredit po kranjski deželi

(Spisal Ivan Lapajne.)

II.

Kako dobe osební kredit mali kmetski posestniki?

1.) V katerih zavodih?

(Dalje.)

Poleg faktične potrebe napotil je še jeden vzrok ustanovitve tega zavoda do storjenega koraka, in ta je, da močni denarni zavodi naših krajev (kakor kranjska, koroška in štajerska hranilnica) naših posojilnic, najbrž iz političnih vzokov niso hoteli podpirati. Tudi deželni zbori in deželni odbori naših dežel niso storili za slovenske posojilnice skoro nič; posebno na Kranjskem ni napravila ne država, ne dežela zavoda, kjer bi majhni posestniki pod ugodnimi pogoji dobili posojila. Pred kakimi 15 leti je pač deželni odbor priporočal ustanovitev od nas popisanih posojilnic, a storil ni ničesar, dal jim niti moralne, niti materialne podpore. V zadnjem času se obrača na bolje; dovolil se je jednemu Raiffeisenovemu zavodu ustanovni prispevek v znesku 200 gld., in stavljeni ter od deželnega zbora sprejeti so tudi drugi predlogi v pomoč posojilnicam na Kranjskem.

2.) Osnova, delovanje in uspehi kreditnih zadrug.

O kranjskih hranilnicah ne bomo dalje govorili, kajti one vplivajo na razmere osebnega kredita le toliko, v kolikor podpirajo one zavode, ki dajejo posestnikom posojila na osebni kredit. To pa se zgodi, kakor smo videli, le v prav majhni meri; edino izjemo dela „mestna hranilnica“ v Ljubljani.

Namen slovenskim posojilnicam, izražen v njih pravilih je, dovoljevati posojila na osebni kredit. Posojilnice sicer s tem še ne izključujejo kredita na hipoteke; vendar pa se vsestransko deluje na to, da se dajejo posojila na hipoteke le izjemno kar se tudi večinoma zgodi.

O delokrogih slovenskih posojilnic na Kranjskem, kakor v njih v obče, smo že govorili; pripomniti imamo, da se nahaja razum teh zadrug, ki uradujejo slovenski, na Koroškem tudi jedna nemška posojilnica.

(Dalje prih.)

Poslano.*

V pojasnilo!

V pravdi, katero imava z gospodom Simonom Treu, bivšim tukajšnjim polirjem gospoda Frana Faleschinija, bahari se g. Simon Treu po gostilnah, da sem mu jaz ponujal poravnavo. Izjavljam s tem, da nisem jaz g. Simonu Treu ne direktno, ne indirektno ponujal poravnave, res pa je, da je njegov svak, g. Ant. Schuster po naročilu svoje svakinje gospe K. Treu pred nekaj meseci prišel k meni, da bi se z menoj dogovarjal glede poravnave.

Z ozirom na ta fakt označujem govorice, katere g. Simon Treu v navadnem govoru mej prijatelji po gostilnah razširja, kakor da sem mu jaz ponujal poravnavo, za neresnične in za zgolj baharijo, katera naj ga menda toloži za nestrpno pričakovanje izida pravde.

V Ljubljani, dne 11. decembra 1897.

Adolf Hauptmann.

*) Za vsebino tega spisa je uredništvo odgovorno le toliko, kolikor določa zakon. (1906)

Mnogostranska poraba. Gotovo ni domačega zdravila, katero se dá tako mnogostoransko porabiti, nego „Moll-ovo francosko žganje in sol“, ki je takisto bolni utešujoče, ako se namaže ž njim, kadar koga trga, zakaj to zdravilo upliva na mišice in živce krepilno in je zatorej dobro, da se priliva kopelim. Steklenica 90 kr. Po poštnem povzetju pošilja to zdravilo vsak dan lekar A. MOLL, c. in kr. dvorni založnik, DUNAJ, Tuchlauben 9. V zalozgah po deželi zahtevati je izrecno MOLL-ov prepartat, zaznamovan s varnostno znamko in podpisom. 6 (97—16)

Mladi ljudje naj se vedno spominjajo, da samo Santal Midy pomaga in da je nepotrebno, tuje snovi primešavati, ki dražijo obisti in mehur. Zahteva naj se ime Midy na vsakem okroglem tobolcu. I. 243—3)

Važno oznanilo. V nobenem gospodinjstvu naj bi ne nedostajala izkušena sredstva: **Dr. Rose balzam za želodec in Praška domača mast.** Dobiva se v vseh tukajšnjih lekarnah.

Dobro domače zdravilo. Mej domačimi zdravili, ki se kot bolečine lajšujejo in hladilno mazilo uporabljajo pri prehlajenjih, savzemlje prvo mesto v laboratorij Richterjeve lekarne v Pragi izdelano **LINIMENT. CAPSICI COMP.** Cena je nizka: 40 novč., 70 novč. in 1 gld. steklenica; vsako steklenico je spoznati po znanem rdečem sidru.

Za Božič se kupi otrokom mnogo nekoristnih navlak. Tega bi ne bilo, ako bi stariši h-teli pregledati vlezanimitve cenike o slavni sidrastih kamenkih. Svicarski pedagog je dejal: sidrast gradilni kamenki nadomeščajo celo zbirko raznih igrač! Mislito torej, da se izplača pisati dopisnice tvrdki F. Ad. Richter & Comp. Dunaj, I. Operngasse 16., ki pošlje brezplačno franko ilustriran cenik. Nova izdaja ima več novih načrtov; torej naj pišejo po cenik tudi oni, ki ga že imajo!

Krasno božično darilo. O Božiču, ko treba deliti darila, se večkrat poprašujemo: Kaj naj kupim? Te skrbi nas reši I del prekrasne jubilejskega dela „Naša monarhija“. Zaloga G. Szeliškega, vseučilišni knjigotržec, Dunaj. „Naša monarhija“ je najlepši nakit vsake salonske mize in vsake knjižnice, ter obsega poleg popisov v češkem, nemškem, poljskem in italijanskem jeziku 144 krasnih fotografiskih reprodukcij iz sledečih dežel: Glavna deželna mesta, Bosna in Hercegovina, Češko, Bukovina, Dalmacija, Galicija, Koroško, Kranjsko, Moravsko. I. del, ki je celoten, velja samo 8 gld. 50 kr. ter se dobi v vseh knjigarnah ali pa pri založniku. Tekst so oskrbeli ugledni pisatelji in zgodovinarji. Delo je izšlo v prekrasnih izvirnih platnicah ter je vsega priporočila vredno.

Proti zobobolu in gnjilosti zob

Izbornó delúje

Melusina ustna in zobna voda

utrdi dlesno in odstranjuje neprijetno sapo iz ust.

Cena 1 steklenici z rabilnim navodom 50 kr.

Jedina zaloga

lekarna M. Leustek, Ljubljana, Resljeva cesta št. 1, zraven mesarskega mostu. (91—48)

Telefon št. 68 v poljubno porabo.

Štev. 29. Deželno gledališče v Ljubljani. Dr. pr. 820.

Začetek ob 7. uri.

Operna predstava.

V nedeljo, dne 12. decembra 1897.

Zadnjikrat v tej sezoni:

Fra Diavolo.

Komična opera v treh dejanjih. Spisal Scribe. Poslovenil A. Funtek. Uglasbil D. F. Auber. Kapelnik g. H. Benišek.

Režiser g. J. Noll.

Blagajnica se odpre ob 7. uri. Začetek točno ob 7. uri. Konec pred 10. uro.

Pri predstavi sodeluje orkester sl. c. in kr. pešpolka št. 27. Prihodnja predstava bo v torek, dne 14. decembra 1897.

Iz uradnega lista.

Izvršilne ali eksekutivne dražbe: Jožefa Štamplja posestvo v Gotnici, cenjeno 180 gld. dne 15. decembra 1897 in 12. januarja 1898 v Kočevju.

Martina Ruparja vulgo Removšek, zemljišče v Škofji Loki, cenjeno 2002 gld. 90 kr., dne 15. decembra 1897 in 14. januarja 1898 v Škofji Loki.

Valentina Sajovicja posestvo na Sela, dne 15. decembra 1897 in 15. januarja 1898 v Kamniku.

Janeza Jermana zemljišča v Št. Rupertu in Bistrici cenjena 1680 gld. in 200 gld., dne 15. decembra 1897 in 19. januarja 1898 v Mokronogu.

Antonije Golijaš zemljišča v Lescah, cenjena 16.420 gld., (v drugi), dne 16. decembra v Radovljici.

Urše Vidie zemljišče v Polici, cenjeno 2015 gld., dne 16. decembra 1897 in 13. januarja 1898 v Zatičini.

Janeza Nagode zemljišče v Rovtuh, cenjeno 5180 gld. in zemljišče vl. št. 230 v Dol. Planini, cenjeno 230 gld., oba dne 16. decembra 1897 in 15. januarja 1898 v Logatecu.

Umrti se v Ljubljani:

Dne 10. decembra: Marija Furlan, poslovođjeva hči, 2¼ leta, Streliške ulice št. 8, božjast.

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 3062 m.

December	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo	Padašina v mm. v 24 urah
10.	9. zvečer	732.1	—0.6	sr. sever	oblačno	
11.	7. zjutraj	729.5	—1.3	sl. jzah.	oblačno	0.0
	2. popol.	728.9	—0.5	sr. svzh.	del. jasno	

Srednja včerašnja temperatura 0.1°, za 0.9° nad normalom. — Sinoči ob 6¼ uri slab navpičen sunek, ki je trajal 2 sekundi.

Dunajska borza

dne 11. decembra 1897.

Skupni državni dolg v notah	101 gld. 45 kr.
Skupni državni dolg v srebru	101 „ 35 „
Avstrijska zlata renta	121 „ 60 „
Avstrijska kronska renta 4%	101 „ 55 „
Ogerska zlata renta 4%	121 „ 45 „
Ogerska kronska renta 4%	99 „ 40 „
Avstro-ogerske bančne delnice	917 „ — „
Kreditne delnice	351 „ 50 „
London vista	120 „ 70 „
Nemški drž. bankovci za 100 mark	59 „ 17½ „
20 mark	11 „ 82 „
20 frankov	9 „ 58½ „
Italijanski bankovci	45 „ 62½ „
C. kr. cekini	5 „ 70 „

Na zunanjo se razpošilja s postnim povzetjem.

Božični list

glasilo za staro in mlado.

Neugajajoče se zmenja ali vzame nazaj.

Naročila nad 5 gl. se razpošiljajo franko.

Št. 1. V Ljubljani, Božični mesec 1897 Let. I.

Naročila se prosí direktno na tvrdko

Henrik Kenda v Ljubljani,

Glavni trg št. 17 naslovljati.

Serijs I. Kožuhovni mufi črni

komad gl. 1.— 1.30, 1.50, 1.90

Serijs II. Kožuhovni mufi črni la

komad gl. 1.80, 2.20, 3.—, 3.50

Serijs III. Sealskin mufi

komad 1.80, 2.20, 2.70, 3.60, 4.50

Serijs IV. Sealskin mufi najfinejši

komad gl. 5.—, 6.—, 7.50

Serijs V. Marmotni mufi, z atlasom ali kožuhovino podšiti komad 3.20

(Bobrovi, opični, jamajsko medvedji, tibetanski, opo gl. 3.50

Serijs VI. eumski, skungski, mufon do

ski, Nutria, bisamski, Wa 12.—

laby, nerzbizamski, gla komad

dilnomačji, chinchilamufi

Pri serijs II., III., IV., V., VI. jamčim

za trpežno kožuhovino.

Kožuhovne čepice najnovejša fačona

komad gl. 2.50, 3.50

Kožuhovni ovratniki in pelerine, kožuhovne

garniture, kolijerji v veliki izbi.

Muf in čepica skupaj:

garnitura 1.90, 3.30, 4.50, 6.—

Platneni robci, dražestni vzorci, obrobljeni

ducat gl. 2.— 2.80, 3.40, 4.05, 4.55, 5.05.

Platneni robci, beli, obrobljeni

ducat gl. 3.50, 4.20, 4.80, 5.25.

Robci iz platnenega batista, najnovejši desin,

otli rob, ducat gl. 6.—, 8.50, 9.50.

Robci iz batista z širokim in ozkim otlim

robom ducat gl. 2.50, 3.—, 3.50, 4.—.

Pavolnati robci, obrobljeni, pisan rob

ducat — 60, — 75, — 90 1.20, 1.50.

Frotirske obrisače,

ducat gl. 3.50, 7.50, 10.—, 14.50.

Ženske srajce, iz bele kotenine

komad gl. — 50, — 65, — 85.

Ženske srajce iz šifona, z bogato štikarijo

komad gl. 1.10, 1.25, 1.50, 1.80, 2.—.

Ženski ponočni kerseti, z bogato štikarijo

iz šifona komad gl. 1.35, 1.60, 2.20

iz piké-barhanta 2.60, 2.10.

Ženske hlače z bogato štikarijo

iz šifona komad 1.20, 1.30, 1.50, 1.60

iz piké-barhanta komad gl. 1.50, 1.85.

Šifonaste kikle, z bogato štikarijo

komad gl. 2.40, 2.70, 3.—, 3.30, 3.60, 4.—.

Ženske trikot-srajce kom. gl. 1.10, 1.30, 1.50.

Ženski trikot jopiči, Vicogina kom. 70, 90 kr.

Ženski volneni trikot-jopiči

komad gl. 1.15, 1.90, 2.20.

Ženske trikot hlače kom. — 75, 90, 1.10, 1.30

Jopice za čez moderce (Miederschützer)

komad gl. — 45, — 75, 1.30.

Jopice za čez moderce, volneni, kom. gl. 2.10.

Ogrevalci za kolena, komad gl. 1.08, 1.30,

Ogrevalci za trebuh, komad gl. 1.50.

Moški štifletti iz govejega usnja

kval. prima gld. 4.—, ekstra prima gl. 5.25.

Ženski štifletti iz govejega usnja gl. 3.80.

Ženski zavezalni čevlji, črni iz govejega usnja

gl. 4.25.

Ženski zavezalni čevlji zeleni, iz teletine gl. 5.25

Klobučevni ulični čevlji z usnjatim obrobkom,

visoki za dame gl. 2.80, za dekleta gl. 2.20

za otroke gl. 1.10 in 1.50.

Klobučevni domači čevlji z podplati iz klobučevne in usnja za dame gl. 1.05, za dekleta gl. — 85, va gospode gl. 1.20.

Pristne ruske galoše za gospode 2.80 do 3.15,

za dame 2.— do 2.25, za otroke 1.45 do 1.60.

Rokovice plene za dame — 40, — 50, — 60,

— 70, — 80, — 90, 1.10, za gospode — 35,

— 45, — 60, — 80, 1.—, 1.40.

Rokovice, trikot za dame — 28, — 34, — 44,

— 60, — 70, — 90, za gospode — 30, — 40,

— 70, — 90, 1.10.

Usnjate rokove za dame in gospode s flanelo podšite gl. 1.—, 1.50.

Usnjate rokove s plišom podšite gld. 1.80.

Usnjate rokove s kožuhovino podšite gl. 3.50.

Bele moške srajce z gladkimi prsi

komad gl. 1.20, 1.50, 1.70, 2.— 2.25 z nagubanimi prsi gl. 2.50, s kratkimi prsi, reform-srajce gladke 2.—, z gabami 2.40.

Manšete četvorne ducat gl. 3.40, 4.20.

Moški ovratniki četvorni gl. 1.80, 2.20.

Moške spodnje hlače, iz belga gradla

gl. par — 60, — 80, 1.50.

(Dalje prihodnj.)

MATTONIJEVE
GISSHÜBLER
najčistija lužna
KISELINE

kateri je kot zdravilni vrecel že več sto let na dobrem glasu v vseh boleznih **dihal in prebavil**, pri protinu, želodčnem in mehur-nem kataru. Izvrstno je za otroke, prebolele in mej nosečnostjo. (14-10)

Najboljša dijetetična in osveževalna pijača.

Henrik Mattoni, Giesshübl Slatina.

Levjalilče: Giesshübl Slatina. Želez-niška postaja. — Zdravilišče in vodozdra-vilnica pri Karlovih varih. Prospekti zastoj in franko.

V Ljubljani se dobiva po vseh lekarnah, večjih špicerijah, vinskih in delikatesnih trgovinah.

Očiščeno perje za postelje
pri (1711-5)
Mariji Mikota, Pred škofijo št. 21.
Ces. kr. avstrijske državne železnice
Izvod iz voznega reda
veljavnega od 1. oktobra 1897

Odhod iz Ljubljane juž. kol. **Proga čez Trbiž**
Ob 12. uri 5 m. po noči osonni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno; čez Selzthal v Ausse, Solnograd; čez Klein Reifling v Steyr, Linz, na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 5 m. zjutraj osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj; čez Selzthal v Solnograd; čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 50 m. dopoldne osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selzthal, Dunaj. — Ob 4. uri 2 m. popoldne osonni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Ljubno; čez Selzthal v Solnograd, Lend Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregenc, Curih, Genevo Pariz; čez Klein-Reifling v Steyr, Linz, Budejevice, Plzenj, Marijine vane, Heb, Francove vane, Karlove vane, Prago, Lipsko, Dunaj via Amstetten. — **Proga v Novo mesto in v Kočevje.** Ob 6. uri 15 m. zjutraj mešani vlak. — Ob 12. uri 55 m. popoldne mešani vlak. — Ob 6. uri 30 m. zvečer mešani vlak. — **Prilod v Ljubljano.** j. k. **Proga iz Trbiža.** Ob 5. uri 52 m. zjutraj osonni vlak z Dunaja via Amstetten, iz Lipskega, Prage, Francovih varov, Karlo-vih varov, Heba, Marijinih varov, Plznja, Budejevic, Solnograda, Linca, Steyra, Ausseja, Ljubna, Celovca, Beljaka, Franzensfeste. — Ob 11. uri 20 m. dopoldne osonni vlak z Du-raja via Amstetten, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plznja, Budejevic, Solnograda, Linca, Steyra, Pariza, Genevo, Curiha, Bregence, Inomosta, Zella ob jezeru, Lend Gasteina, Ljubna, Celovca, Linca, Pontabla. — Ob 4. uri 57 m. popold-ne osonni vlak z Dunaja, Ljubna, Selzthala, Beljaka, Celovca, Franzensfeste, Pontabla. — Ob 9. uri 6 m. zvečer osonni vlak z Dunaja via Amstetten, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontabla. — **Proga iz Novega mesta in iz Kočevja.** Ob 8. uri 19 m. zjutraj mešani vlak. — Ob 2. uri 32 m. popoldne mešani vlak. — Ob 8. uri 35 m. zvečer mešani vlak. — **Odhod iz Ljubljane d. k. v Kamnik.** Ob 7. uri 23 m. zjutraj, ob 2. uri 5 m. popoldne, ob 6. uri 50 m. zvečer. — **Prilod v Ljubljano d. k. iz Kamnika.** Ob 6. uri 56 m. zjutraj, ob 11. uri 8 m. dopoldne, ob 6. uri 20 m. zvečer. (962-283)

Zajustične uradnike!

Glasom just. minist. ukaza s dne 9. avgusta t. l. bodo gospodje justični uradniki s početkom t. 1898. javne obrav-nave opravljali v

kalazju in baretu.

S tem dajeva na blagovoljno znanje, da moreva iste dobavljati po najnižjih cenah in prosiva gospode uradnike, da vpoštevajo najino ponudbo, ako si omi-slijo tako obleho.

Zagotavljajoča najcenejšo in naj-solidnejšo postrežbo, se priporočava s

velespoštovanjem

Gričar & Mejač v Ljubljani
Bredirnovc ulice št. 9.

Uradno dovoljena

1. najstarejša posredovalnica stanovanj in služb
G. FLUX
Gospodske ulice št. 6 pri tleh na desni
priporoča več priznanih veščih, čednih matakarij, hitrih računaric, ki so pozorne v postrežbi; dalje praktično ku-harico z štetnim spričevalom in čednega kočijaža, do-brega oskrbovalca konj (odsluženega topničarja). (1900)

Sveže nacuano

perje od kapunov

razpošilja vsak dan proti povzetju s pošto ali kot brzo blago po 20 kr. klg. (1877-2)

zavod za pitanje kuretin
Jožefa Robič-a v Mariboru.

Uradno dovoljena popolna

razprodaja

galanterijskega in bižuterijskega blaga, igrač, finih toaletnih mil in parfumerij.

Najboljša prilika za nakupovanje (1890-3)

božičnih in novoletnih daril

po nakupni in pod nakupno ceno.

Ljubljana, **Fr. Stampfel** Tonhalle.

Prodaja trgovine.

Proda se iz proste roke takoj v Ljubljani se nahajajoča

stara, jako dobro prospe-vajoča trgovina s cvetljicami in drobnjavo.

Več v upravnistvu tega lista. (1907)

Staro renomirana
dobro poslujoča

trgovino s papirjem
v Gradcu

na jako dobrem prostoru, skupno z vsemi potreb-nimi stroji za obrt se zaradi bolezni takoj proda s prav ugodnimi pogoji. (1902-1)

Pisma se izprosiyo:

G. dr. Ivan Klasinc-u

v Gradcu, Herrengasse 9.

Veliki krah!

New-Jork in London nista priznala niti evropski celini ter je bila velika tovarna srebrnine prisiljena, oddati svojo zalogo zgolj proti majhnemu plačilu delavnih moči. Pooblaščen sem izvršiti ta nalog. Pošiljam torej vsakomur sledeče predmete le proti temu, da se mi povrne gld. 6-60, in sicer:

- 6 komadov najfinejših namiznih nožev s pristno angleško klinjo;
- 6 komadov amer. patent-srebrnih vilic iz jednega komada;
- 6 komadov amer. patent-srebrnih jedilnih žlic;
- 12 komadov amer. patent-srebrnih kavnih žlic;
- 1 komad amer. patent-srebrna zajemalnica za juho;
- 1 komad amer. patent-srebrna zajemalnica za mleko;
- 2 komada amer. patent-srebrnih kupie za jajca;
- 6 komadov angleških Viktorija-časic za podklado;
- 2 komada efektnih namiznih svečnikov;
- 1 komad cedilnik za čaj;
- 1 komad najfinejša sipalnica za sladkor.

44 komadov vkupe samo gld. 6-60.

Vseh teh 44 predmetov je poprej stalo gld. 40- ter je je moči sedaj dobiti po tej mini-malni ceni gld. 6-60. Američansko patent-srebro je ven in ven bela kovina, ki obdrži bojo srebra 25 let, za kar se garantuje. V najboljši dokaz, da da le-ta inserat ne temelji na

nikakšni slepariji
zavezujem se s tem javno, vsakemu, kateremu ne bi bilo blago povšeč, povrniti brez zadržka znesek in naj nikdor ne zamudi ugodne prilike, da si omisli to krasno garnituro, ki je posebno prikladna kot **prekrasna**

božična in novoletna darila

kakor tudi za vsako boljše gospodarstvo.

Dobiva se **jedno le v** (1611-7)

A. HIRSCHBERG-a

glavni agenturi zjedinjenih ameriških tovarn patent-srebra na Dunaji, II., Rembrandtstr. 19/8. — Telefon št. 7 114

Pošilja se v provincijo proti povzetju ali če se znesek naprej vpošlje.

Čistilni prašek za njo 10 kr.
Pristno le z zraven natisnjeno varstveno znamko (zdrava kovina).

Izveček iz pohvalnih pisem:

Trst. — Ker sem z blagom jako zadovoljen, Vas prosim, da pošljete povsem jednako garnituro 44 komadov amer. patentne srebrne jedline oprave mojemu svaku Pietru Dussichu v Zader, Dalmacija. Karlo de Lanza.

Kalocza. — S prvo pošiljateljijo sem povsem zado-voljen, prosim še za jedno garnituro.

Ivan Majarossy, kanonik.

Ljubljana. — S pošiljateljijo jako zadovoljen.

Oton Bartusch, c. in kr. stotnik v 27. peš-polku.

Največji izbor.

L. Mikusch
Popravila.
Skrbno izdelovanje.
Preobleke.
Tovarna dežnikov
Ljubljana, Mesni trg 15

Primerna darila za Božič in novo leto!

Kanarčki.

Finis pristni harški žlahtni žvrgolivci.
(Echte Harzer Kanarienvogel.)

razpošiljam s povzetjem po 4, 5, 6 in 8 gld. jednega, v osmih dneh poskusnje ga tudi zamenjam; samice istega rodu po 1 gld., s čopico po 1 gld. 50 kr. Jamcim za vrednost in živi dohod. Pri vprašanjih prosim pisмено znamko priložiti.

Srečko Tomažič
Ljubljana, Sv. Petra nasip št. 33.

Trgovski pomočnik

zmožen trgovine z mešanim b'agom, se **tako** vzprejma. (1859-3)

Naslov v upravnistvu „Slovenskega Naroda“.

Pekarija

odda se z bodočim novim letom pod ugod-nimi pogoji v najem v Kranju št. 170.

Dve učenki

se **tako** vzprejmeta pri šivilji

Juliji Požek (1889)

Marije Terezije cesta št. 1.

Tako kakor vsako leto

razpošiljam tudi letos svoje občeznane:
Božične košarice, v katerih so: 3 steklenice kognaka, 1 steklenica Madeira, 1 steklenica Malaga, 1 steklenica Sherry za ceno samo 6 gld 50 kr. v 1/2 izvirnih buteljah in 12 gld. v 1/2 izvirnih buteljah franko proti povz-tju. **M. Jellinek**, trgovina z vini in delikatesami, **Dunaj, II/8, Ershersog Karlplatz št. 14.** Dobavitelj društva učiteljskega doma in c. kr. državnih uradnikov. (1835-3)

Okolu 150 hektolitrov dobrega vina

1896. in 1897. leta, iz najboljših vinogradov za-greške okolice

se prod.

Natančneje pri oskrbniku gospodu **Ivanu Potočniku** v Zagrebu, Palais Buratti, Zrinjski trg. (1905-1)

Proti kašlju in nahodu, osobito deco, proti zasliženju, boleznim v vratu, želodcu in mehurju pri-poroča se najbolje (1874-1)

koroski

rimski vrecel.

Varstvena znamka. najboljša nam'zna voda.

Zdravilišče in letovišče, postaja Prevali, pošta Kotlje (Köttellach) Korosko.

Zaloga v Ljubljani pri **M. E. Supan-u**, in Lass-niku; v Kranju pri **E. Dolencu**; v Radovljici pri **O. Homannu**; v Trzinu pri **Fr. Reitharek**.

Ljudevit Borovnik (48)

puškar v Borovljah (Ferlach) na Koroskem

se priporoča v izdelovanje vsakovrstnih pušek

za lovcu in strelce po najnovejših sistemih pod popol-nim jamstvom. Tudi predeluje stare samokresnice, vzprejema vsakovrstna popravila in jih točno in dobro izvršuje. Vse puške so na c. kr. preskuševalnici in od mene preskušene. — Ilustrovani ceniki zastoj.

Ljudevit Borovnik (48)

puškar v Borovljah (Ferlach) na Koroskem

se priporoča v izdelovanje vsakovrstnih pušek za lovcu in strelce po najnovejših sistemih pod popol-nim jamstvom. Tudi predeluje stare samokresnice, vzprejema vsakovrstna popravila in jih točno in dobro izvršuje. Vse puške so na c. kr. preskuševalnici in od mene preskušene. — Ilustrovani ceniki zastoj.

100 do 300 goldinarjev na mesec
lahko zaslužijo osebe vsacega stanu v vseh kra-
jih gotovo in pošteno brez kapitala in rizike s
prodajo zakonito dovoljenih državnih papirjev in
srečk. — Ponudbe na: **Ludwig Osterreicher**,
VIII., Deutschegasse 8, Budapest. (1610—8)

Mirko Kleščič

vinogradar v Jaski

ima na prodaj iz svojih lastnih, z amerškimi trtami
zasajenih vinogradov (1885—3)

100 hektolitrov
dobrega novega vina.

Varstvo proti mrazu in mokroti
dajó jedino le moje svetovnoznane

častniške konjske odeje

katere priznavajo ekonomski, posest-
niki konj in oskrbniki itd. za tople, trpežne, neporušljive,
torej za brezdvomno najboljše konjske odeje. Moje konjske
odeje so jako gibčne, toraj tudi porabljive za posteljne odeje.
Iste so jako velike, imajo žive riže in bordure in velja
vrsta A 1 gld. 60 kr., vrsta B 2 gld. Rumenodlake Dublé-
izvozniske odeje z večbarvenimi bordurami najfinejše vrste,
2 metra dolge, 1 1/2 metra široke 3 gld. 50 kr. komad. Razpo-
giljase z jamstvom in proti povzetju. — Jedino naročilno mesto

M. Rundbakin (1613—4)

Dunaj, II. okraj, Grosse Pfarrgasse št. 25.

Udobnost

za čestito p. n. občinstvo je vender podružnično
podjetje (1445—15,

umetelnega in trgovskega vrtnarja

Alojzija Korsike

v Šelenburgovih ulicah št. 5

Vsi ki potrebujejo cvetke in rastline vsake
vrste, suhe in sveže, kakor tudi cvetlične košarice
in druge aranžemente, naj se preverijo. Dobiva se
vse po najnovejši faconi in najnižjih cenah;
pripravna

darila za Božič in novo leto.

Hodite vedno le h kovaču ne h kovačku,
ker tam je večja izber in po nižjih cenah. Ceniki
se dostavljajo brezplačno in poštne prosto.

Za mnogobrojen obisk se priporoča z ve-
spoštovanjem **Alojzij Korsika.**

Najboljše črnilo svetá!

Kdor hoče ohraniti svoje obutalo lepo
svetlo in trpežno, naj kupuje le

Fernolendt-ovo

črnilo za čevlje,

za svetlo obutalo le

Fernolendt-crème za naravno usnje.

Dobiva se povsod.

Ces. kralj. pr. tovarna

ustanovljena 1. 1832 na Dunaji.

Tovarniška zaloga

Dunaj, I., Schulerstrasse 21.

Zaradi mnogih ponaredb brez vr- o-
sti naj se pazi natančno na moje ime

(1220-17) **St. Fernolendt.**

Zaloga pri gosp. Vikt. Schiffer-ju v Ljubljani.

Dr. Friderika Lenglel-a Brezov balzam.

Že sam rastlinski sok, ka-
teri teče iz breze, ako se navrti
njeno deblo, je od pamtveka
znan kot najizvrstnejše lepilo;
ako se pa ta sok po predpisu
izumitelja pripravi kemičnim
potem kot balzam, zadobi pa
čudovit učinek.

Ako se namaže zvečer ž
njim obraz ali drugi deli polti,
ločijo se že drugi dan ne-
znatne luskinke od polti, ki postane vsled
tega čisto bela in nežna.

Ta balzam zgledi na obrazu nastale gube in ko-
žave pike ter mu daje mladostno barvo; polti pode-
ljuje beloto, nežnost in čvrstost; odstrani kaj naglo
pege, žolčavost, ogerce, nosno rudečico, zajedce in
druge nesnažnosti na polti. — Cena vrču z navodom
vred gld. 1.50.

Dr. Friderika Lenglel-a

BENZOE-MILO.

Najmilejše in najdobrodejnejše milo, za kožo
nalašč pripravljeno, 1 komad 60 kr. (329—19)

Dobiva se v Ljubljani v Ub. pl. Trnkóczy-ja
lekarni in v vseh večjih lekarnah. — Poštna naro-
čila vzprejema W. Henn, Dunaj, X.

Pri Taboru

Primerni kupni
kraj za

božična

in

novoletna

darila

Po jako nižanih
cenah

se prodajajo:
Odmerjene obleke po 6 in 7 me-
trov od gl. 1.30 naprej.

Šifon in blago za srajce, kosi po
23 metrov, gl. 4.80

Sukno za obleke za gospode in
dečke

Sukno za obleke za dame, raz-
lične vrste

Barhent za obleke v največji
izberi

Vrvni-piké in atlas-barhent
Ogrinjala in volnene rute

Najnovejše v Echarpes
Perilo za gospode, ovratniki

in kravate
žepni robci

Garniture in preproge
Predpasniki itd.

Minibek & Worsche

Ljubljana,

Marijin trg šte. 1,

nasproti frančiškanski
cerkvi.

Išče se za 2 ali 3 mesece izvežbana, izkušena

poštna odpraviteljica

zmožna slovenskega in nemškega jezika. Bližji po-
goji se izvedó pri c. kr. poštne uradu v Šent
Juriju pri Kranju (St. Georgen bei Krainburg).
(1903—1)

Prva tržaška tovarna

za asfaltne izdelke in pokrivanja

Panfili & Comp.

prevzemlje pokrivanja z lesnim cementom,
pokrivanja z asfaltno strešno lepko, dobav-
ljanje izolirskih plošč strešne lepke, lesnega
cementa in asfaltnih izdelkov. (959-24)

Ivan Komat

krojač

Tržaška cesta št. 12 a

priporoča se častiti duhovščini in p. n. občinstvu kar
najtoleje

v izdelovanje raznih oblek

proti primerni ceni. (1884—2)

Delo solidno in točno.

Dijakom po nižani cen.

Nagrobne vence

v največji izberi in
po najnižjih cenah

trakove k vencem

z ali brez napisov
v vseh barvah

(98—94)

priporoča

Karol Recknagel.

Sokolada in Cacao Suchard.

Da se preprečijo dogodivša se nepo-
razumljenja, se častito občinstvo opo-
zarja, da tovarna Ph. Suchard tako-
zvano „lomiljivo šokolado“ (Bruch-
Chocolade) niti ne izdeluje, niti v trgo-
vino spravljaja

Šokolade Ph. Sucharda se za-
jamčeno čiste dobavljajo in, kakor
znano, le v stanijolu zavite s tovar-
niško znamko in podpisom. (10—50)

**Lišp in okraski za božična
drevesa.**

Svečice za božična drevesa.

**Kovana stojala za božična
drevesa, gl. 1.40 in višje.**

**Igrače in druga božična
darila.** (1899—1)

**Dobitki za tombolo in
streleške družbe.**

Vsega na izbiro po naj-
nižjih cenah priporoča
s spoštovanjem

Ivan Kordik

zaloga galanterijskega blaga in igrač,
Preširnove ulice št. 10—14.

Lepi polži, Malinski hren, Znojim-
ske kumare, bosenske slive, povi-
del, najfinejši med, sveže surovo maslo
(1887—2) se dobiva pri

M. E. Supan-u, Dunajska cesta.

Mlad trgovski pomočnik

dobro izurjen v specerijski stroki ter več sloven-
skega in nemškega jezika, želi svojo službo pre-
meniti v Ljubljano ali v kako večje mesto.

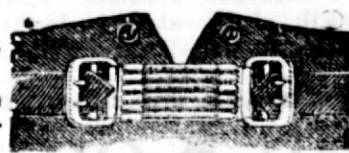
Ponudbe se prosi pošiljati pod „J. R. 37,
Celje, poste restante“.

(1875—3)

Nič več

obramnikov.

Jedino

zakonom zavarovano

Nič več

jermen.

najboljše je

(1713—4)

zdravstv. spiralno hlačno držalo

vedno prilagujete se, udobno, nobenega potu, nobenega gumba,
nič pritiska, nobene zadržane sape. Cena 75 kr. v pi-emskih
znamkah, 3 komadi 1 gl. 80 kr. proti povzetju ali vpoši-
ljatvi denarja v naprej. — Razpošilja:

**Maks Jellinek, Dunaj, II/8,
Erzherzog-Karlplatz 14.** — Zastopniki se iščejo povsod.

Pristno Brnsko sukno

za jesen in zimo 1897.

Kupon 3-10 m dolg,	gl. 4.80 iz dobre	pristne otvoje volne.
za popolno moško	gl. 6.— iz boljše	
obleko (suknja).	gl. 7.75 iz fine	
hlače in telovnik)	gl. 9.— iz finejše	
stane samo	gl. 10.50 iz najfin.	

Blago za zimske sukne, lovske sukno,
loden, grebenino za sukne in hlače v naj-
lepši izbi, damsko sukno in vse druge vrste
sukna razpošilja po tovarniških cenah kot realna in
solidna najboljša znana zaloga tovarne za sukno

Siegel-Imhof, Brno.

Vzorci brezplačno in poštne prosto. Jamči
se za pošiljatev po vzorcu. (272-44)

Ugodnosti, naročiti blago naravnost pri gornji
firni v kraju tovarne, so precejšnje.

4 zlate, 18 srebrnih svetinj, 30 častnih in priznanih diplom

Kwizdov

korneuburški

živinski redilni prašek.

Veterinarno-dijetetično sred-
stvo za konje, govedo in ovce.
Vporablja se že 43 let v večini
blevov pri manjkanju jedne sla-
sti, slabem prebavljanju, za
zboljšanje mleka in pomnoženje
mlečnosti pri kravah.

Cena: 1/4 škatlja 70 kr.
1/2 škatlje 35 kr.

Pristno samo z gorenjo var-
stveno znamko in se dobiva
v vseh lekarnah in drogerijah.

Glavna zaloga II (267—13)

Franz Iv. Kwizda

c. in kr. avstr.-oger. in kralj. rumun. dvorni dobavitelj.

Okrožni lekarnar, Korneuburg pri Dunaju.

Dva dijaka

vzprejmeta se v stanovanje v zračno in svetlo sobo ter
na hrano takej. — Kje? pove iz prijaznosti upravnštvo
„Slovenskega Naroda“.

(1895—1)

V najem se da za več let gostilna „na Štemarjih“ v Škofji Loki

sama ali pa s sobami za tujce in postranskimi
prostori vred. Najemnik bi lahko ob enem prevzel
prevažanje ljudi s kolodvora in na kolodvor.

Natančnejša pojasnila dá lastnik **Valentin
Sušnik v Škofji Loki.**

(1897—1)

Vesel
božič

pridelite Vašim otrokom z nakupom naše res nedosežne

božične zbirke

katero smo prisiljeni radi prevelike zaloge v naši
tovarni za slepo ceno

gld. 1.38

oddajati. — Naša božična zbirka obsega: ledeče, vse-
skozni umetno, solidno in ukusno izdelane igrače in sicer:
1 krasno Austria-kamenato 1 podučna knjiga s podob.
gradilno skrinjico z 30 1 loterijske igre za 6 oseb.
kamni in knjigo vzorcev 1 šalji fotograf.
s 25 barvanimi slikami. 1 samotekoči hrošč.
1 štedilno ognjišče iz plo-1 remontoar ura za otroke.
števne z zadnjo steno. 1 verižico za uro.
1 garnit. kuhinjske posode. 1 top s strelno pripravo.
1 obleč. pregibljivo punčko. 1 domino-igra.
1 škatljo cinastih vojakov. 1 igra rudeča-kapica.
1 ploščevno trobico s por-1 nož na vrviči.
celanskim ustnikom. 1 krasen prstan.

V interesu vseh kupcev je, da svoja naročila
kar najhitreje vpošljejo, ker dobaja vsaki dan na
stotine naročil in se tako prilika, več otrok skupaj
za samo gld. 1.38 tako inborno obdariti, nič več ne povrne.

Pošilja po povzetju ali predplačilu **Albert Kohn,**
komisijeska trgovina združenih tovarništev Dunaj,
VIII, Lerchenfelderstrasse 46. (1870—2)

Ogersko-hrvatsko delniško pomorsko
(60) parobrodno društvo v Reki. (50)

Preko Reke

najkrajša in najvarnejša, mej
otoki se vijoča vožnja črta
(elegantni, z največjim
komfortom oprem-
ljeni, električno
razsvetljeni
parniki)

Redne
vožnje:

V noči od sobote
na nedeljo hitri
parnik v Zadar-Spljet-
Gruča, Gravosa (Ragu-
sa-Castelnovo-Kotor. V
ponedeljek ob 10. uri zvečer
poštni parniki v Zadar-Spljet-
Metković. V torek ob 11. uri
dopoludne hitri parniki v Zadar, Spljet
Gravosa (Ragusa) in Kotor. V četrtek
ob 10. uri zvečer poštni parniki v
Zadar, Sebenik, Trau, Spljet, na otoke Brač,
Lesina, Vis, Krč, dalje v Dubrovnik do Kotora.
V petek ob 11. uri dopoludne hitri parniki
Zadar, Spljet in Gravosa (Ragusa). V petek ob 1. uri
dopoludne poštni parniki v Lošinj, Selva, Zadar, Se-
benik, Trau, Castelveccchio in Spljet. Vsako nedeljo
ob 7. uri zjutraj izlet Reka-Opatija-Lošinj in nazaj.

Dobro izvežbana

prodajalka in blagajničarica

za trgovino z mešanim blagom se vzprejme. —
Ponudbe pod: „V. C. 98“ na upravnštvo „Slov.
Naroda“.

(1904—1)

Dvor (posestvo)

na Hrvatskem, obsežajoč 76 hektarov
(1000 vaganov) dobrih nstiv, jedno uro od že-
lezniške postaje, se po ceni proda ali dá v
najem. — Ponudbe pod naslovom: **Krejšek v
Pogančec-u, per Verbovec, Hrvatsko.** (1873—2)

Vrt se odda v zakup.

Za čas od dne 25. januarja 1898 naprej se
odda v zakup vrt, kateri se nahaja v varni legi in skorja
sredi mesta pri hiši v Ljubljani, **Gradišče št. 18.**

Vrt je prostoran, ima površine za šest vrst gredic,
dalje dva zidana, s steklom krita gredičnjaka, zidan cve-
tličnjak in pa zidan rastlinjak, katera oba mejita na v sredi
med njima se nahajajoče stanovanje za vrtnarja, obstoječe
iz prtične sobe in kuhinje, iz pristrešne sobe in pa iz
podzemeljske kleti, namenjene za shrambo.

V slednji se nahajata dva ognjišča za cvetličnjak
oziroma za rastlinjak. V rečenem vrtu se izvršuje vže dolgo
vrsto let umetno in trgovinsko vrtnarstvo.

Zakupne ponudbe izročajo se naj lastniku **Dr. Franu
Munda, odvetniku v Ljubljani.** (1183—36)

Holandsko-ameriška črta.

Parniki vozijo po 1krat do 2krat na teden
iz Rotterdama v New-York.

Pisarna za kajute:

Dunaj, I., Kolowratring 9.

Pisarna za meštrov: **Dunaj, IV., Weyringerg. 7A.**

I. kajuta:

Od 1. aprila do 31. oktobra . . . mark 290—400*)
„ 1. novembra do 31. marca . . . 230—320

II. kajuta:

Od 1. avgusta do 15. oktobra . . . mark 200
„ 16. oktobra do 31. julija . . . 180

*) Po legi in velikosti kajute in po hitrosti in ele-
ganci parnika. (1504—11)

Največja izber

najcenejših in najfinejših

kravat

suknenih in
glace-rokovic

najboljše kakavosti

(1588—9) po primerni ceni pri

Alojziju Persché

Pred Škofjo št. 22.

Gostilna in mesnica.

Dovoljajem si opozarjati slavno občinstvo na svojo

mesnico

v kateri prodajam zdravo in dobro

konjsko meso

ter na svojo

gostilno „pri zlatem konju“

kjer se dobivajo ukusno in tečno prirejena jedila po jako nizki ceni ter
najzvrstnejša pristna vina in najukusnejše pivo.

Zlasti opozarjam, da se dobivajo pri meni izvrstne, na pol prekažene
kranjske klobase, finejše in ukusnejše, kakor vsake druge; dalje jako dobro
suho meso (šunka) in suhi jeziki, vse po nizki ceni.

Gostilna in mesnica se nahaja v Metelkovih ulicah št. 6
poleg nove vojašnice (ali po starem Travnjske ulice).

Zajedno naznanjam, da kupujem po najvišji ceni konje,
kateri so primerni za mojo obrt.

Ivan Kopač

mesarski mojster in gostilničar.

(1232—17)

K sezoni

K sezoni

priporočam svojo bogato zalogo pušk najnovejših sistemov, revolverjev itd. in vseh pripa-
dajočih rekvizitov; posebno opozarjam na

Novo! „trocevne puške“ Novo!

katero izdelujem samo jaz in katere se radi svoje lahkote in priročnosti vsakemu najbolje
priporočajo.

Ker sem na Kranjskem jedini puškar, ki se peča samo z izdelovanjem orožja, se pri-
poročam p. n. občinstvu za mnogobrojna naročila, ter izvršujem tudi v svojo stroko spadajoče
naročbe in poprave točno, solidno in najceneje.

Z velepospšovanjem

(1208—18)

Fran Sevočik

puškar v Ljubljani, Židovske ulice.

DOBRÁ ÚSPORNÁ KUCHYNĚ

Maggi-jeva juha zabela je jedina svoje vrste, da se hipoma naredi vsaka slaba mesna juha izredno krepka — malo kapljic zadošča. V izvornih steklenicah od 50 vin. naprej dobiva se v vseh delikatesnih, kolonijalnih, drogerijskih in specerijskih prodajalnicah. Izvirne stekleničke se z Maggi-jevo zabelo najeeneje napolnjujejo. (1844)

Otvoritev prijazne, dobre gostilne.

Podpisana uljudno javljam slav. občinstvu, da sem otvorila v novozgrajeni hiši

v Židovski stezi št. 4

restavracijo „Pri godcu“

kjer točim zanesljivo pristna ručca in bela vina, izvrstno štajersko Göske pivo ter postrežem z ukusnimi mesnimi in postnimi jedili.

Zagotavljam prijazno, točno postrežbo ter se v mnogobrojni obisk uljudno priporočam.

Ob postnih dneh so fine ribe na razpolago.

Veselošpovanjem

Marija Borštnik.

(1861—3)

Najboljše in najpripravnejše drsalke

„Kondor“ in „Helios“.

„Kondor“ navadne 1 par . . . gld. 2. —
ponikljane „ „ . . . „ 3. —
„Helios“ „ „ . . . „ 6. —
„Halifax“ navadne „ „ . . . „ 1.40

pri
Andr. Druškoviču
Mestni trg št. 10.

(1838—9)

Na Najvišje povelje Njega c. in kr. apost. Veličanstva.

XIX. c. kr. državna loterija

za skupne vojaške dobrotvorne namene avstro-ogerske države.

Ta denarna loterija — jedina v Avstriji zakonito dovoljena — ima 7278 dobitkov v gotovem denarju v skupnem znesku 341.684 kron.

Glavni dobitki:

160.000

kron.

Za izplačanje dobitkov jamčijo c. kr. loterijski dohodki.

Žrebanje bode nepreklicno dne 16. decembra 1897.

Srečka vela 2 gld. a. v.

Srečke se dobivajo pri oddelku za drž. loterije na Dunaji, I., Riemergasse 7, v loto-kolekturah, tabačnih trafikah, pri davčnih poštah, brzozajnih in železniških uradih, v menjalnicah itd.; načrte igranja dobé kupci srečk brezplačno.

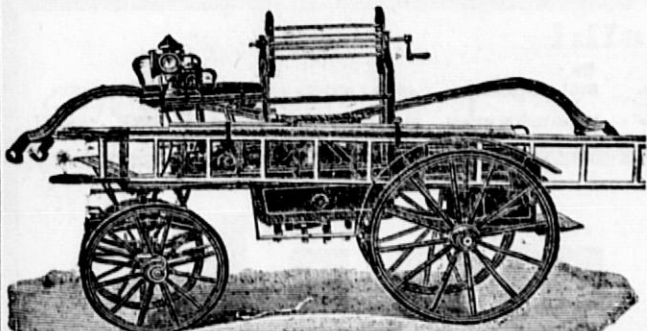
Srečke se poštne prosto razpošiljajo.

Od c. kr. ravnateljstva loterijskih dohodkov.

(1485—9)

Oddelak državnih loterij.

Cech Moravska **R. A. SMEKAL** Moravska
c. kr. priv. tovarna brizgalnic, cevij in kmetijskih strojev

priporoča
vsake vrste
brizgalnic in cevi
za
ognjegasna društva
ter
kmetijske stroje
po najnižji ceni
tudi na obroke.

Podružnica: R. A. Smekal v Zagrebu.

Slavna tvrka R. A. Smekal, podružnica Zagreb.

Vsa čast Vam! napravil sem dne 5. septembra t. l. vajo in sem povabil sosedna društva in naša bizgalna je dvema vodo dajala tako, da niti shajati nista mogli. V K. Vas bodem toplo priporočal, kar sem že jedenkrat storil. Sledi Vam tudi potrdilo in zahvala od odbora požarne bramb.

Koroška Bela (Gorenjsko), dne 13. septembra 1897.

(1500—10)

A. Potočnik m. p.

V orijent!

Velika cenena posebna vožnja v februariju 1898.

Vsa podrobnejša razjasnila daje radovaljno

dr. Jos. Evg. Russell (1499—6) Russell & Comp.
Budapešta, Erzsébet körút 52 sz. Dunaj, I. Franz-Josefs Quai 5.

Friderik Wannick & Co.

tovarna za stroje, livnica železa in kovin
v Brnu na Moravskem

prevzema

inštalacija kompletnih parnih opekarnic
in zavodov za malto.

(1217—17)

Stalna razstava opekarniških strjev.

Ilustrovani prospekti brezplačno. — Nad 900 zavodov že urejenih.

Za božič in novo leto znižane cene!

Slavnemu občinstvu priporočam
svojo bogato zalogo vsakovrstnih
ur, verižic, prstanov,
zapestnic, uhanov itd.

po najnižjih cenah.

Zlate ure za gospode od 20 gl. naprej.

„ „ „ dame „ 16 „ „

Srebrne ure od 5 50 gl. naprej.

Budilke od 1 gl. 75 kr. naprej.

Šivalni stroji cenejši kot drugod!

Razpošilja se točno tudi po pošti.

Z odličnim spoštovanjem

(1405—16)

Fran Čuden, Sv. Petra cesta št. 2.

Ceniki zastoj in franko.

R. DITMAR

c. kr. dež. priv.

tovarna za svetilke in
kovinsko blago
na Dunaju

Petrolejske svetilke
Moderateur-svetilke

Električni razsvetljevalni predmeti
od najpreprostejših oblik do najelegantnejše oprave
in v vseh vrstah.

Instalacije

električne razsvetljave.

Ditmar-jeve svetilke v vseh renomiranih
prodajalnicah svetilk.

Tovarniška
znanka.

L. Luser-jev obliž za turiste.

Izkušeno sredstvo
proti
kurjim ocesom,
žuljem na pod-
platih, petah in
drugim trdim
praskam
kože.

Dobiva se
v lekar-
nah.

Veliko
priznanih
pisem je na
ogled v
glavni razpošiljalnici:

L. Schwenk-a lekarna

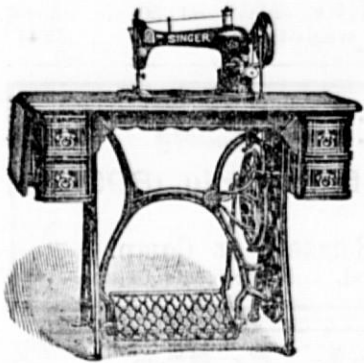
328-42 Meidling-Dunaj.

Pristen samo, če imata navod in
obliž varstveno znamko in podpis,
ki je tu zraven; torej naj se pazi
in zavrne vse manj vredne ponaredbe.

Pristen v Ljubljani: J. Mayr, Mardetschlager, U. pl. Trnkoczy, G. Piccoli, L. Grečel; v Rudolfovem S. pl. Sladovič, F. Haika; v Kamniku J. Močnik; v Celovcu A. Egger, W. Thurnwald, J. Birnbacher; v Brezjah A. Aichinger; v Trgu (na Koroškem) C. Menner; v Beljaku F. Scholz, J. M. Stadler; v Gorici G. B. Pontoni; v Wolfenbergu A. Huth; v Kranju K. Šavnik; v Radgoni C. E. Andrien; v Idriji Josip Wario; v Radovljici A. Roblek; v Celju K. Gela; v Črnomlju: F. Haika.

Singerjevi šivalni stroji.

za vsako stroko izdelovanja in za domačo rabo.

Tudi proti plačilu na obroke.
Lahko tekó, priprosto, brez hrupa, trpežno.

Umetniško izdelane lesene oprave po najnovejših načrtih.

Le najboljša tvarina in najizurjenejša delavna moč se uporablja pri izdelovanju Singerjevih strojev.

Singer-Campny je jedina tovarna, ki istotako izdeluje stroje z navadnim in z dvojnimi prednim šivom (Kettenstich), kakor tudi z dvojnimi zadnjim šivom (Steppstich) in sicer v več kot 200 raznih vrstah (do z 12 iglami šivajočih). Singerjev stroj hode toraj vedno ustreza zahtevam delavca, naj si bode ta navajen delati s katerim koli strojem. Delo na Singerjevem stroju se najbolj izplača, ker so isti po tem konstruirani in izdelani, da ustrezajo vsem zahtevam vsake industrijske stroke in ker najde vsak spreten delavec po njega uporabi vedno delo in visok zaslužek.

The Singer Co. Deln. dr.

prej G. Neldlinger
Gracie L. Sporgasse 16.

(1714-2)

Talivniški mojster in topilniški delavci

za Italijo

se iščejo.

Za na novo ustanovivšo se

topilnico za živo srebro

na Toskanskem se išče v gradbi in v delovanju novih Idrijskih živosrebrnih šahtovnih peči izveden in zanesljiv nadzornik peči ali topilnice, talivniški mojster (Hüttenmeister) in nekaj topilniških delavcev, ki so izvedeni v ravnanju s pečmi. Službe se nastopijo skoro. Zahteve piše, oziroma reze, naj se pošljajo pod G. L. 1325 Rudolfu Mosse, Freiburg, Baden (1872-3)

Jedna najbolje akreditovanih zavarovalnic
razpisuje

več služeb za potovalne uradnike

v življenskih in požarnih oddelkih proti stalni plači in proviziji.

Prosilec naj pošlje svoje ponudbe s potrebnimi dokladi pod šifro „Akviziter“ upravnistvu našega lista. (1837-3)

Za Božič in novo leto!

Kdor si želi nakupiti

darila za Božič in za novo leto

po zelo nizki ceni, naj si najprej ogleda

veliko zalogo modnega in tkanega blaga

Makso Armlič

na Št. Peterski cesti št. 2

kjer se dobijo sledeče stvari po kolikor mogoče nizkih cenah:

Žepni robci navadni in fini.
Zavratnice za dame in gospode
Serpe za dame, volnate in ž. ni-
ljaste.
Predpasniki črni in barvasti.

Moderci.
Srajce za gospode.
Ovratniki, manšete.
Rokovnice za dame in
gospode. (1863-2)

V nedeljo odprta prodajalna od 1/8.—12. ure.

Mestna hranilnica ljubljanska

obrestuje hranilne vloge tudi po novem letu po

4%

(1885-2)

brez odbitka novega rentnega davka.

Št. 40 979.

Ustanova za deklice.

(1881-2)

Pri podpisnem magistratu izpraznjeno je jedno mesto **Valentin Hočevarjevih ustanov za deklice** v znesku 19 gld. 60 kr. na leto.

Do te ustanove imajo pravico pred vsem sorodnice ustanovitelja, potem pa deklice v Krakovem in Ljubljani rojene, ki so lepega vedenja in še neomežene. Prošnje opremljene z potrebnimi dokazili vložiti je pri tuuradnem vložnem zapisniku do 31. decembra letos.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane

dne 2. decembra 1897.

Kakor splošno znano, so Richter-jeve sidrove kamenaste gradilne skrinjice

otrok najljubša igrača.

One so jedina igrača, katera zanimanje otrok trajno vzdržuje in se ne postavi v kot že po nekaterih dneh.

Zato so najcenejše darilo in vsled svoje velike odgojne vrednosti in dovršene kakovosti tudi najimunitnejše darilo.

Sploh so najboljše, kar se more podariti otrokom kot igračo ali zabavilo.

Debitajo se po 40, 70, 90 kr. do 6 gld. v vseh boljših prodajalnicah igrač in imajo v dokaz pristnosti varstveno znamko s sidrom.

Svarilo! Znani ponarejalci naših samo pristnih kamenastih gradilnih skrinjic skušajo varati občinstvo s tem, da pravijo, da je naš slovit izvirni izdelek drag. A občinstvo naj se ne dá motiti po takih neresničnih trditvah, temveč naj zahteva urno v primeru ilustrovan naš cenik in naj zavrne na tako nečin in usiljiv nač. n. priporočane gradilne skrinjice kot to, kar so: — manj vredne ponaredbe. — Samo z varstveno znamko „sidro“ zaznamovane gradilne skrinjice so pristne. — Posleduje odlikovanje: Lipsija 1897 zlata svetinja. (1814-4)

F. Ad. Richter & Comp.

Prva avstro-ogerska ces. in kralj. priv. tovarna kamenastih gradilnih skrinjic.

Pisarna in zaloga: I., Opernring 16 Dunaj Tovar. XIII./1, Hietzing.

Rudolstadt Thür., Olten, Rotterdam, London, New-York, 215 Pearl-Street.

Novo! Poskušalec potrpežljivosti in družbinska igra „Sidro“.

Natančneje v ceniku.

Občno kot najboljši priznani izdelki ovratniki, manšete in srajce

imajo našo zokonito zavarovano

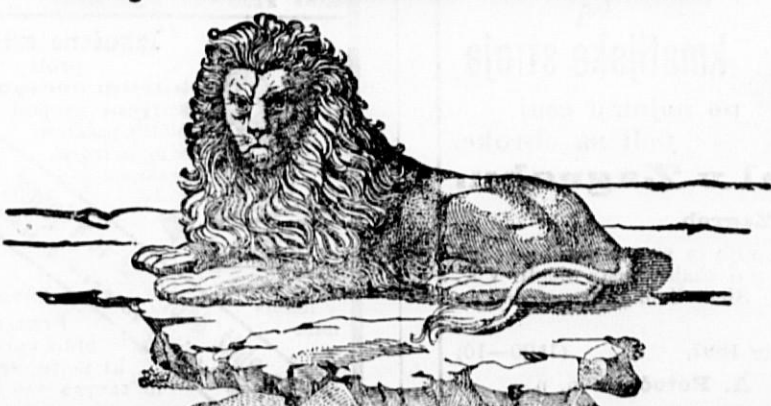
l e v o v o

in se prodajajo

prodajalnicah za moško

v tu- in

M. Joss & Löwenstein,
PRAGA, VII.

m a r k o

v najboljših

modno in platneno blago

inozemstvu.

Na drobno se pri nas ne
prodaja. (641-10)

Važno poročilo

iz trgovske hiše

D. LESSNER

Dunaj VI., Mariahilferstrasse 81—83, Dunaj

Mojo

1897 letno

v spodnjih prostorih, parterji, polnadstropji in I. nadstropji.

božično zbirko vzorcev

glede obširnosti in cenenosti neprekošeno in po nikaki tu- ali inozemski konkurenciji, niti približno doseženo, pošiljam na zahtevo najtočnejše zastonj in poštne prosto. Priznana in svetovno slovita je zanesljivost naše tvrdke! Neugajajoče blago se brez zaprek vzame nazaj, na željo se tudi kupnina vrne.

(1825—3)

Veliko vrst blaga se dá ob božiču, (pred inventuro) ker je možno le vsled ogromne razprodaje dobaviti potrebni prostor, tudi 30% do 50% ceneje.

Senzacijonelnost! Posebno pri vsemu zadnje modernemu čistopavolnatemu modnemu suknu jesenske in zimске dobe se pri metru od 2 gl. naprej odračuna izredni božični 10% popust.

Iz nedosežno bogate zaloge blaga navajamo le sledeče vrste:

Svilna sicilienne . . . meter 45 kr.
Atlas imprimé . . . meter 45 kr.
Svilna bengaline cordone . . . meter 60 kr.
Lijonski čisto svilnati taffetas rayé . . . meter 60 kr.
Satin de Chine, façonné . . . meter 60 kr.
Krasni turški brokati . . . meter 85 kr.
Lijonski čisto svilnati taffetas façon . . . meter 85 kr.
Merveilleux façonne . . . meter 98 kr.
Svilni ottoman . . . meter 78 kr.
Faille français . . . meter 98 kr.
Najnovejše škotsko čisto svilnato blago meter gld. 1.05, 1.25
Svilnati piketini, najnovejše svetle in temne barve meter 95 kr.
Čisto svilnati taffetas (vse v lepi dražestni izvršbi!) meter gld. 1.10
Sijajna novost: Svilna, sicilienne carré . . . meter gld. 1.10

Taffetas carré haute nouveauté, dražestna izvršba za bluze m. gl. 1.70
Dalje nebrojno najmodernejše čisto **svilnato blago** v najraznovrstnejših kakovostih in desinih meter gld. 1.30, 1.45, 1.60, 1.70, 1.75, 2.60 in več.
Brocat royal v lepih plesnih barvah . . . meter 1.10
Brocatelle-čisto svilno blago za robe, v najs najnejših, najnovejših, temnih in svetlih barvnih nuancah in krasnem desinu . . . meter gl. 1.85
Suknu podobno volneno blago dvojne širskosti . . . meter 18 kr.
Tkanina-diagonal dv. šir. met. 21 kr.
Najmodernejše desinirano **letensko blago** . . . meter 26 kr.
Zelo dober **loden** dv. šir. meter 32 kr.
Desinirano volneno blago 120 cm . . . meter 26 kr.
Façonirano **tkaninsko blago** dvojne širskosti meter 36 kr.

Jako dobro škotsko modno blago . . . meter 40 kr.
Najnovejše modno blago v najefektnejših barvah 120 cm . . . meter 48 kr.
Angleško modno blago 120 cm široko . . . meter 48 kr.
Angl. ševiot carré 120 cm mtr. 50 kr.
Tkaninski ševiot 118 cm mtr. 62 kr.
Angleško lepo modno blago 120 cm . . . meter 70 in 75 kr.
Dobro, desinirano **letensko blago** 120 cm širokosti . . . meter 50 kr.
Najšnejše letensko blago s sv. lo 120 cm širok. meter gl. 1.60
Volle imprimé, čista volna mtr. 40 kr.
pralno blago po izredno nizkih cenah.
Levantine, najmodnejši desin . . . meter 14, 16 in 22 kr.
Najboljši **Kosmonoški** **Levantine** . . . meter 27 kr.
Croisé-Satinette im-

primé, najboljše vrste . . . meter 26 kr.
Francoski lepi **Atlas-Satin** v najmodernejših des. meter 30 kr.
Zéphir, nouveauté, lep desin, najmodernejša fina izvršba . . . meter 29 kr.
Franc. **Batiste imprimé**, najboljše vrste . . . meter 26 kr.
Zéphir, izborne vrste v lepih efektnih desinih . . . meter 19 kr.
Bosenski Mousseline v svetle barvah, z progastim desinom . . . meter 16 kr.
Lepi, jako dobri **barhanti** 16 kr. naprej za obleke od **Lawn-Tennis-Flanel** mtr. 19 in 24 kr.
Flanelni kotoni la. mtr. od 18 kr. napr.
Himalaya-Flanelni kotoni meter od 21 kr. naprej.
Najnovejši lijonski svilni brokati v vseh plesovnih barvah mtr. 85 kr.

Za moj bogato prirejeni razpošiljalni oddelek obseza v slikah in obsežnosti, — ustrezajoč mnogostranskim željam svojih častitih p. n. naročnikov — mnogo povečani

božični posebni katalog

odmerjena, lepo prirejena **sukna** za **krila** in **bluze** iz **pavole**, **žide** in **pralnega sukna**, platneno blago in razne druge potrebščine,

dalje izrecno opozarjamo, na le v mojem podjetji nahajajočo se **božično posebnost**, in sicer: jako lepi, slonokoščenobeli **svilnati žepni robci** v različnih desinih, ducat gld. **2.40** (tudi posamezno komad po 20 kr.)

konečno v najukusnejši zbirki ilustrovane, dražestne božične specialitete mojega razpošiljalnega oddelka, kakor usnjatih in plišastih izdelkov, sachets, galanterijskega blaga in drobnino, kina srebrno blago po tovarniški ceni, igrače in okraske za božična drevesca itd. Zahvaljujoč se najbolje za dosedaj mi v tako obilni meri izkazano zaupanje mojih častitih p. n. naročnikov, zagotavljujem najtočnejšo izvršitev vseh cenjenih naročil in bilježim z velespoštovanjem

trgovina D. LESSNER, Dunaj.

 Vzorci in katalogi zastonj in prosto! Pri naročevanju vzorcev prosimo za označbo vrste in cene sukna.

Blago za plesne obleke, svile, gauffrè i. t. d. v velikanski izbiri!

Glasovirji

(1635-7)

tvrdke

Bratje Stingl

na Dunaji in v Budimpešti.

Kratki klavirji in pianino

najboljše kakovosti z izbrano glasovno polnostjo v pripravi in elegantni opravi iz orenjene prve in največje klavirske tovarne s parnim izdelovanjem po solidnih cenah in z desetletnim jamstvom.

Stari klavirji se jemlje v zameno. Ubiranja in popraviljanja se izvršujejo najtočneje

Zaloga v Ljubljani:

Karol Lorenz

izdelovalec glasovirjev in ubiratelj v Ljubljani, v Prulah št. 27, poleg kopališča.

„Zastonj“.

Vsak, ki pošlje svojo natančno addresso, dobi proti malemu povračilu in d. nesku za carinske stroške

1 glđ. 90 kr.

30 predmetov

in sicer:

1 regulovano uro z verižico, za katero se jamči, da dobro ide; 1 prekrasen ustnik za smodke; 1 elegantno kavalirsko kravato za gospode; 1 prstan z imitovanim draguljem; 1 iglo za prsa z imitovanim draguljem; 2 mehancična gumba; 10 komadov finega angleškega papirja; 10 komadov finih angleških zavitkov; 1 etui za smodke in 1 predmet za porabo; ker se nađejam, da si pridobim mnogo naročiteljev s tem, da jim blago takorekoč na pol poklanjam.

Tudi vsakomur takoj vrnem denar, če ne bi ura šla natanko in bode vsak priznal, da je to **podaritev**.

Jedina zaloga in razpošiljanje proti poštnemu povzetju, eventuelno tudi če se denar preje vpošlje, pri

Wiener Uhren-Export S. Blodek
Wien, II/a, Herminengasse 19/L.

Vsako hripavost

Vsak kašelj

katarni uničevalec

(dobrookusne konfiture). (1334-15)

Zavočki po 25 kr. se dob vajo v Ljubljani pri: Milano Leustek-u, lekarna pri „Mariji Pomagaj“; Ubaldu pl. Trnkóczy-ju, lekarna „pri enorogu“.

Varst. znamka: Sidro.

LINIMENT CAPSICI COMP.

iz Richter-jeve lekarnе v Pragi

priznato izbrano, bolečine tolažečo maslo; po 40 kr., 70 kr. in 1 glđ. se dobiva v vseh lekarnah. Zahtevati naj se blagovoli to

splošno priljubeno domače zdravilo

vedno le v izvornih steklenicah z našo varstveno znamko „Sidro“ iz Richter-jeve lekarnе in sprejme naj se iz opreznosti le take steklenice kot pristne, ki imajo to varst. znamko.

Richterjeva lekarna pri zlatem levu v Pragi.

Dr. Rose balzam

za želodec

iz lekarnе

B. FRAGNERJA v Pragi

je že več kakor 30 let občno znano domače zdravilo slast vzbujajočega, prebavljanje pospešujočega in mlo odvajajočega učinka.

Svarilo! Vsi deli anabalaže imajo zdrav-n s oječo postavno depozitovano varstveno znamko.

(885-4) b Glavna zaloga:

Lekarna B. Fragnerja pri „črnem orlu“

Praga, na Mali Strani, ogelj Spornerejeve ulice.

Velika steklenica 1 glđ., mala 50 kr., po pošti 10 kr. več.

Po pošti razpošilja se vsak dan.

V Ljubljani se dobiva pri gg. lekarjih G. Piccoli, U. pl. Trnkóczy, M. Mardetschlager, J. Mayr; dalje v vseh lekarnah Avstro-Ogerske.

Čai.

Rum.

Konjak.

Primerna darila za božič in novo leto

priporoča

(1867-8)

Selenburgove ulice.

drogerija F. Pettauer.

Selenburgove ulice.

Dišave v steklenicah in kasetah, dišeče zavoje za robce (sachées) vse jako ukusno urejeno in po nizkih cenah.

Fotografske aparate in potrebščine, ki zbog svoje dobrote in izvrstne naprave ustrezajo vsem zahtevam.

Pekarija in slaščičarna

Glavna trgovina:

Stari trg št. 21 Jakob Zalaznik

Podružnica:

Vegove ulice št. 12

priporoča slavnemu občinstvu za

božična in novoletna darila

svojo bogato zalogo raznovrstnih

slaščičarskih izdelkov in okrasov za božična drevesca.

Tu se dobiva 4krat na dan sveže ukusno, zdravo in slastno pekarsko pecivo, vseh vrst kruh na vago, ržen kruh in prepečenec (Vanille-Zwieback).

V svojih slaščičarnicah postrežem točno z najfinjšim nasladnim pecivom in s finimi pristnimi likerji ter z Wermuth-vinom. Posebno opozarjam na fine indijanske krofe in zavitke s smetano napolnene Schlagrahm Rollen ter na

(1854-2)

pince in božične potice.

Prodaja se na drobno po tovarniških cenah sledeče blago brez madeža.

Ostanki od	rujave kotenine	4 metre za	glđ. —60
"	bele	4 " " "	—65
"	kretona za bluze	4 " " "	—75
"	cefira za predpasnike	3 " " "	—90
"	porhata za jopice	3 " " "	—75
"	flanele rudeče	3 " " "	1.—
"	porhata gradl	3 " " "	1.—
"	modnega cefira za krila	5 1/2 m. " "	140
"	sivega kroize	4 metre " "	—50
"	oksforda za krajece	3 " " "	—75
flanelaste odeje za postelje		" " "	110
flanelasta spodnja krila		" " "	—85
rjuhe zarobljene po	80 kr., 90 kr., glđ. 1.— in glđ. 125.		

Na prodaj pri

(1756-5)

Henriku Kenda

v Ljubljani, Glavni trg št. 17.

Usojam si uljudno naznaniti, da sem svojo

glavno trgovino spojeno z zajutrkno sobo

preselil

v Špitalske ulice v Schreyer-jevo palačo.

Moja dosedanja trgovina na Mestnem trgu ostane nadalje kot podružnica.

Zahvaljujoč se za do sedaj mi izkazano zaupanje, prosim, da se mi isto še nadalje ohrani, ter zagotavljam vedno najskrbnejo in najcenejo postrežbo. Z velespoštovanjem

Ivan Buzzolini

(1893-2)

tevarna salam na par, trgovina z delikatesami, prekajenino in kolonijalnim blagom.